

**Dissertatio botanica de sida, et de quibusdam plantis quae cum illa
affinitatem habent / [Antonio José Cavanilles].**

Contributors

Cavanilles, Antonio José, 1745-1804.

Publication/Creation

Paris : F.A. Didot, 1785.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/s85mup5p>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

Hibiscus - Rosa sinensis.

DISSENTIO

OF THE AMERICAN

INTERESTED

IN THE PROGRESS OF PLANTS

AND THE HISTORY OF THE PLANT

AND THE HISTORY OF THE PLANT

AND THE HISTORY OF THE PLANT

AND THE HISTORY OF THE PLANT

AND THE HISTORY OF THE PLANT

AND THE HISTORY OF THE PLANT

AND THE HISTORY OF THE PLANT

AND THE HISTORY OF THE PLANT

Psaphinoria aculeata. Syst. 288.

DISSERTATIO
BOTANICA
DE SIDA,
ET DE QUIBUSDAM PLANTIS
QUÆ CUM ILLA AFFINITATEM HABENT.
AUCTORE ANTONIO JOSEPHO CAVANILLES HISPANO-VALENTINO.

PARISIIS,
APUD FRANCISCUM AMB. DIDOT.
M. DCC. LXXXV.
CUM APPROBATIONE ET PRIVILEGIO REGIÆ SCIENTIARUM ACADEMIÆ.

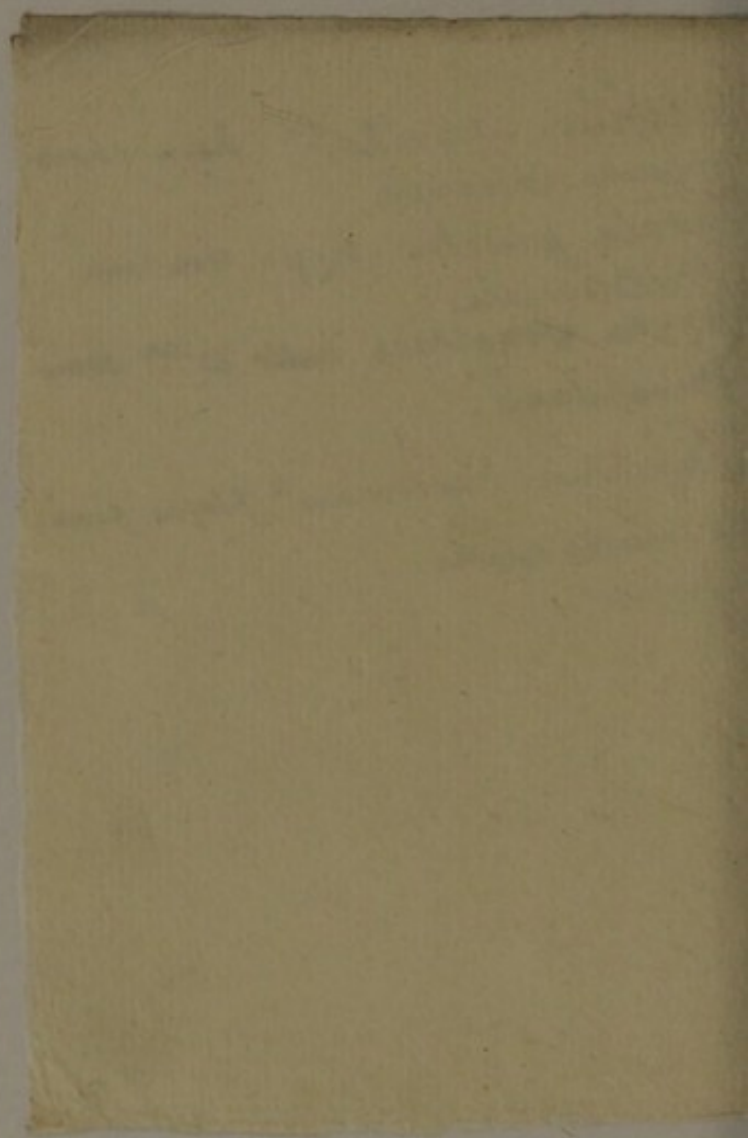

Hibiscus - *Manihot*? hoja como
higuera intestinal.

Ayenia pusilla. $1\frac{1}{2}$ p. umbela
de umbelulas

Nepeta virginica, tallo $\square$ do como
Eurofularia.

Sapindus - *Saponaria*? Hojas pinn-
das, cortilla alada.

DISSERTATIO BOTANICA.

DE SIDÆ,

Et de quibusdam plantis, quæ cum illa affinitatem habent.

INTRODUCTIO.

Nihil ad physicas disciplinas promovendas utilius, magisque necessarium quam accuratæ observationes; quibus suffulta recta ratio primum experientiam tum scientiam comparat. Id præsertim in botanica usu venit. Numquam certe ad istam perfectionem deducta esset hujusmodi scientia; quin potius confusa etiamnum & inordinata compages existeret, nisi recta ratio observationes & experientiam in auxilium vocasset. Hac via Cl. Tournefortius botanicam ornavit, immo creavit & evexit ad scientiæ dignitatem. Linnæus deinde Tournefortii inventis excitatus, ejusque erroribus cautior, methodum excogitavit à plantarum sexu mutuam, quæ & singulare auctoris ingenium prodit, & scientiam solidissimis firmat fundamentis atque principiis, quibus studiosi tuto ac brevi tempore in illius abdita penetrare possint.

Dici non potest quantum his, & aliis bene multis nostri sæculi botanicis debeatur, sive inventa spectemus, sive methodos; ceterum & has perpoliri, novaque luce perfundi posse, & illorum numerum insigniter augeri, ultro fatebuntur quotquot botanicam vel à limine salutaverint. Siquidem vastissimum Floræ regnum est, novæque in dies plantæ deteguntur, tum peregrinantium solerti cura, tum etiam domi, quarum fructificatio & facies a cognitis discrepant. Quocirca necesse est in id incumbere totis viribus ut genera & species compleantur, ordinentur atque illustrentur.

Mihi vero de his interdum cogitanti venit in mentem ad eam classẽ conatus vertere, in qua filamenta sunt basi in unum corpus coalita (quæque hac de causa monadelphica nominatur) & primum ad Sidæ. Videbam enim hocce genus multitudine specierum in dies augeri, nullumque jam limitem præfinitum, quin plures stirpes, fructu diversæ, ad ipsum referri possent; unde confusio, aut fastidium saltem oriretur. Hac ergo de causa quotquòt licuit species vivas (1) iterum iterumque examinavi; fructificationis partes omnes prolixè observans, similitudinem, proportionem, differentias qua potui sollertia detexi: herbaria dehinc lustravi selectissima D. D. de Jussieu & Thouin, quorum in me benevolentiam & humanitatem nec laudare satis potero, nec unquam obliviscar.

(1) Viginti-sex vidi.

Hæc omnia initio faciebam plantarum amore atque dulcedine ductus, in privatos dumtaxat usus: verumtamen tot ibi species novas atque pulcherrimas; tot observationes Josephi de Jussieu, Commerfonis, Aubletii, aliorumque inveni nondum editas, ut operæ pretium facturum me existimaverim, si eas cum orbe litterario communicarem.

Dum autem nova quædam lectoribus offero, peto ab illis vicissim, ut si quid minus rectum, aut inconditum reperiant, condonare dignentur mihi prima vice in Floræ campum prodeunti. Si enim à Linnæi doctrina discedo in assignando fidis caractere, observationibus innixus & coactus feci ut claritati consulere & veritati. Ille enim à calyce dumtaxat (1) monadelphix genera petenda judicavit: ego vero quamquam calycem & cæterasque fructificationis partes magni facio, à fructu potissimum duco characterem essentialem, tam fidis, quam reliquis de quibus hic agam. Linnæus 21 species vidit, plures ego quam octoginta: Quid ille fecisset, si has omnes oculis intrasset, nescio; illud probe scio, tantum philosophum ægre tulisse, si, vel in ipsius obsequium, quæ veriora, aut probabiliora videntur, quisquam silentio premeret.

Sed videre mihi videor, dum hæc scribo, nonnullos, qui stomachari incipiunt, ubi primum audiunt quidquam, quod a Magistrorum dictis, vel minimum discedat. Scio equidem genera & species non pro lubito, sed certa, constantique ratione constituenda, ut studium utiliter, tute, ac breviter conficiatur. At nihil firmitus, nihil certius erit unquam eo, quod stabiliatur natura ipsa dirigente, characteres non arbitrarios, sed naturales ab ipsa mutuando, utpote quæ constans semper est in operandi modo. Characteris nomine nihil aliud intelligo, quam notam illam singularem, aut notarum congeriem, quæ semper & uniformi modo reperiuntur in quarundam plantarum fructificatione; quæque basis sunt atque fundamentum generis. Neque enim existet umquam genus rite constructum, nisi accurata specierum omnium, si fieri potest, præcedat investigatio, ut character ipsis communis & constans eruatur. Illæ omnes, etiam si à se invicem distinguantur differentiis specificis, convenire tamen debent in quibusdam rebus, ut ad idem genus reducantur; aliter enim arbitraria, confusa, & inutilis esset nomenclatura & divisio.

Si qua observantur genera minus accurata, dicam melius impropria, id inde provenire arbitror, quod perpauca, certe non omnes species auctor viderit, quum ea constituit; quæ si hucusque cum plausu recepta sunt, nunc tamen tot inspectis speciebus, reformari debent. Scientiis omnibus suæ sunt, ut ita dicam, ætates, infantia, adolescentia, virilitas, perfectio; at non est præfinita temporis duratio, nec ad summum perfectionis fastigium illæ unquam pervenient, qui sunt humanæ cognitionis fines; verum eo perfectiores sint necesse est, quo plures accumuluntur observationes, majorque fuerit nostrarum cognitionum acervus.

Botanicam quod attinet, permulta hodieque in desideratis esse, vel fidarum exemplo evincetur. Sane si numerus specierum quas nunc offero, cum illis conferatur, quas Clar. Linnæus descripsit, invenietur quam proxime ut quatuor

(1) Nos genera (monadelphix) distinguimus à calyce, qui magni momenti est, & limites absolutos ponit. *Linn. Genera plant. in observ. ad classem 16, editionis Francofurti ad Mænum, 1778.*

ad unum: si observationes nostræ cum hucusque editis; nonnihil novi, ni fallor deprehenderetur; staminum nempe situs, feminum numerus, pedunculorum genicula, proportio denique inter corollæ figuram & capsularum semina. Sidarum characterem essentialem posui in capsularum & staminum situ, calycisque simplicitate; quum nihil aliud in illis constans repererim atque perpetuum. Plantas omnes sidæ similes, quæ tamen characterē isto destituuntur ad opusculi calcem reieci, diversis nominibus insignitas. Quod si quis novitate nominum offendatur, illud animadvertat, haud aliter potuisse me quæ nova credidi explicare. Alii post me de botanica benemeriti aptiora invenient, & accuratius hæc omnia explicabunt.

Opusculum autem nostrum in duas partes divisum est. Prima sidas complectitur, altera vero stirpes sidis affines, sed fructu ab eisdem differentes. Sidas omnes in tres divisi sectiones: harum prima illæ continentur, quarum fructus componitur ex capsulis monospermis; secunda reliquæ, quarum fructus continet capsulas polyspermas; tertia denique omnes quarum capsularum aut feminum numerum non vidi. Has rursus divisi in pentagynas & polygynas, quas tandem separavi in plures sectiunculas pro foliorum varia figura & proportione. Fere omnes demum sic delineavi in tredecim tabulis ad calcem adiectis, ut facile quisque possit & novas species videre, & has à iam cognitis separare atque distinguere. Veritati semper consulens, proportionem debitam observavi inter pedunculos & petiolos: stipulas, fructus, corollas, capsulas ad vivum qua potui diligentia depinxi, ita ut si meæ tabulæ non ceteras nitore superent, at nulli veritate cedant. Ad hæc, icones Dillenii, Rumphii, Plukenetii, Plumierii, Rhedii, aliorumque vidi, cum quibus meas plantas comparavi, ne aut nomina mutarem, quod vitium maximum esset, aut novas species sine causa multiplicarem. Singulis apposui descriptionem Linnæana methodo, cui præfixi synonyma auctorum qui de illis tractarunt. In antecessum vero placuit, observationes biennio à me collectas præmittere. Quæ omnia num ad scientiæ profectum quidquam utilitatis afferant, sapientibus iudicandum relinquo.

OBSERVATIONES.

1. Sidæ omnes habent folia petiolata & alterna, quorum petioli utrimque stipulis ornantur (1): harum varia est figura & directio.

2. Tot stylos in sidis observavi quot capsulas: quare harum numerus stylo-
rum (2) numerum indicabit, & vicissim.

(1) Sidam *Palmatam* excipio, quæ stipulis caret.

(2) Quamquam frequenter assignetur sidis stylus simplex & multifidus; ego tamen tot vidi diversos, quot capsulas in omnibus fere speciebus: duas tantum reperi *Spinosam* & *Palmatam*, quibus stylus fuerit simplex; & unam *Triquetam* scilicet, in qua stylo-
rum fasciculus in unum corpus basi coalesceret, (tuncque capsularum numerus ejusdem styli divisionibus metitur). Cujus rei ut certior fierem plurimos legebam flores, quibus auferebam calycem, ut facilius interiora tentarem. Deinde corpus illud tubulosum, quod germen cingens in conum assurgit & terminatur staminibus, quodque in posterum *tabus* appellabitur, acu findebam ab infima parte usque ad apicem: tum caute ejusdem basim à placenta separabam, stylis supra germen remanentibus, quos enumerabam facillime: ac tandem germine horizontaliter secto, apparebant

3. Tubus, cui petala inhærent, terminatur staminibus, nec ulla reperiuntur filamenta in illius superficie conica. Hoc unum sufficeret ad separandas Sidas à Malvis, Malachris, Lavateris, Hibiscis &c. quorum tubus & terminatur staminibus, & plurima alia sustinet in extima superficie.

4. Petala quinque in sidis omnibus basi sunt angustiora, atque ampliori tubi parti firmiter adhærent, ut unum idemque corpus cum ipso efformare videantur. Quumque utraque decidunt fœcundato germine, unita perseverant, tuncque pars infima apparet quinquecrenata.

5. Quum sidarum fructus non ultra decem capsulas monospermas continet, tunc corollæ petala ita sunt emarginata ut pars altera multo sit longior ac sapissime acuta, altera vero & latior & brevior, (à quo nonnihil differt *Sida Palmata*); si vero plures quam decem capsulas monospermas contineat, aut capsulæ sint polyspermæ, petala tunc temporis erunt integra, crenata, aut aliter emarginata (1).

6. Capsulæ aut unicum dumtaxat semen continent aut tria: aliquando in polyspermis duo, unum etiam licet rarius vidi in una aut altera ejusdem fructus capsula.

7. Capsularum numerus fere semper impar, & numquam quinario minor: in monospermis ad decem extenditur, raro ad triginta (2): In polyspermis variat à quinque usque ad 30 & amplius.

8. In monospermis fructus est calyce minor ab eoque continetur quum non ultra decem capsulas fovet: Contrarium evenit polyspermis (quamvis in *Sida Umbellata* fructus sit parvis cum calyce magnitudinis), & monospermis etiam, quarum fructus ex triginta fere capsulis componitur.

9. In floribus pedunculo & prope calycem exstat annulus, in pluribus incrassatus, geniculi instar, in reliquis notatus obscuriori & circulari linea. Quumque flores casu aliquo ante fructus maturitatem decidunt, tunc annulus est separationis limes, remanente pedunculo usque ad ipsum anulum.

In hujus opusculi decursu pedunculum geniculatum, aut annulatum dicam, ut diversitas notetur.

10. Plantarum omnium, quæ sub sidæ nomine demonstrantur, fructus ad tres

apsulæ cum seminibus. Quæ omnia nudis oculis observari poterunt, quamquam commodius microscopio.

Nemo est quem lateat, nisi plane hospes sit in botanica, naturam quandoque ludere, partes aliquas fructificationis multiplicando, aut minuendo: neque prætermittendum, sæpe sæpius abortiri germina, tumque capsularum numerum minui, pelliculis remanentibus, quæ progressu temporis evanescent.

(1) Fateor equidem hanc regulam non ita magno numero observationum inniti, ut pro generali & reciproca haberi possit inter corollæ structuram & numerum capsularum atque seminum; verumtamen id semper observavi ubicumque vivas plantas reperi, quod jam pridem innuerat Rumphius lib. 10, cap. 32, Amb. ubi de *Silagurio longifolio* differt, & Dillenius in suo horto Elthamensi ubicumque de malvindis est sermo, quæ nostræ sunt sidæ, quorum fructus ex capsulis monospermis componitur, quæ numerum denarium non prætergrediuntur. Consulantur Commerçonis manuscr. sapientissimis conferta observationibus apud D. Ant. Lau. de Jussieu.

(2) Tres dumtaxat agnosco, *Multifidam* scilicet, *Occidentalem* & *Spicatam*, in quibus fructus componitur ex triginta quamproxime capsulis monospermis; idque notandum, corollam in eisdem ad eam figuram accedere, quam in polyspermis observamus.

classēs possunt quamoptime revocari. Aut enim componitur ex capsulis in orbem positis, quæ distinctæ, integræque conspiciuntur; aut in unica dumtaxat consistit capsula, sup̄tus hemispherica, superius plano-stellata, multiloculari, loculis monospermis; aut ex pluribus tandem constat capsulis, vel potius feminibus tunicatis in capitulum convexum conoglomeratis.

Hæc fructuum diversitas me coëgit ut tria genera ex his omnibus efformarem. Neque indulgerem sententiæ meæ, nisi prius ipse Linnæus exemplum dedisset, Malvas à Malopis separando, quod illis sint arilli verticillati, his vero conglomerati. Plurimum etiam apud me valuit Equitis de Lamarck sententia in suo opere encyclopedico, in quo elaborando quantum solertiæ, criterii, ac laboris improbi impendat, norunt omnes, sed hi præsertim, qui ejus humanitate atque familiaritate fruuntur: ibi enim pro Sidarum charactere inter alia statuit plurium capsularum numerum in orbem dispositarum. Faciēs ulterius plantarum, annulorum defectus in plurimis, calycum figura, maximus denique sidarum numerus, poscebant ut ad diversa genera revocarentur. Tanto ergo & rationum & auctorum pondere hæc audeo, atque characteres inter alia ita dispono ut *Sidæ* character sit *Capsulæ* quinque aut plures in orbem posite: *Anodæ* (1) *Capsula* unica sub̄tus hemispherica, superius plano-stellata, multilocularis, loculis monospermis: *Palauæ* (2) *semina* tunicata in capitulum conglomerata.

Si quid novisti rectius istis,
Candidus imperti; si non, his utere mecum. HOR.

(1) *ANODÆ* nomen datum fuit olim plantæ cuidam sidæ affini, teste Ioan. Burman. in Thesaur. Ceylanic. hac ergo de causa illud assumo, ut novum genus nominem plantarum quas appellavit Cl. Linnæus Sidam hastatam & cristatam.

(2) In honorem D. Antonii Palau & Verdera professoris botanici in Regio horto Matritensi, qui Philosophiam botanicam Linnæi in hispanum sermonem & transtulit & ornavit, nunc autem genera & species persequitur; cujus magni operis prodiit jam primum volumen, cui accedunt genera & species nuperrime repertæ, tum etiam & plantarum accurata descriptio & usus sive æconomicus sive officinalis.

PARS PRIOR.

SIDAS COMPLECTENS.

CHARACTER COMMUNIS, SIDÆ, ANODÆ, PALAUÆ.

Calyx monophyllus, simplex, femiquinquefidus, persistens.
Petala quinque, basi connata, & imo staminum tubo inserta, sensim latiora.
Stamina, filamenta plurima basi in tubum connata seu monadelphæ, apice libera, ibique dumtaxat non in tubi superficie existentia. Antheræ totidem, distinctæ, subrotundæ.
Germen orbiculatum: Styli plures, aut unicus multifidus: Stigmata capitata.
Capsulæ tot quot styli aut stigmata, uniloculares: aut capsula unica multilocularis. Semina definita; quorum figura varia, ut plurimum subrotundo-acuta.
Caulis herbaceus aut frutescens, ramis alternis: folia alterna, petiolata, stipulacea.

SIDÆ CHARACTER PROPRIUS.

Calyx sæpissime angulatus: germen striatum: styli plures, nonnumquam unicus multifidus: Capsulæ plures quam quatuor in orbem dispositæ, uniloculares, mono aut trispermæ, dehiscendo sæpius birostratæ.

Sidæ omnes sunt exoticæ, unica *Abutilo* excepta: Sunt ut plurimum annuæ; Ælectantur in regionibus calidioribus Americæ, Africæ atque Indiæ orientalis; pereunt prima glacie; florentque mensibus Septembri & Octobri in nostris hortis. Corollæ earum sunt flavescentes aut sulfureæ magis aut minus saturatæ; si sidæ *Reflexa* & *Terminalis* excipiantur, quibus sunt saturatæ coccineæ, aut purpurascens; rubescunt vero in *Sida Flavescenti* & in *Capillari*.

SECTIO PRIMA.

CAPSULÆ MONOSPERMÆ.

§. I. *Capsulæ quinque.*

A. Foliorum longitudo latitudini æqualis, aut ipsa maior, non tamen dupla.

1. SIDA PUSILLA. (Tab. I, f. 4).

S. caule fruticoso reclinato minimo: foliis ellipticis dentatis glabris.

Caulis lignosus, pilis minimis stellatis vestitus, teres, vix tripolicaris.

Folia rotundato-elliptica, dentata, glabra. Stipulae subulato-capillares, erectae, parvae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati; pedunculis erectis, petiolo longioribus.

Calyx basi acutus, femiquinque fidus, laciniis lanceolatis.

Corolla flava.

Fructus intra calycem: capsulis muticis.

Habitat in Insula Mahe: observata à D. Commerſon. Vidi ſiccam apud DD. de Juſſieu & Thouin, qui mihi humaniſſime exemplar communicarunt.

Obſ. Variat quandoquoque foliis acutis, omnino ſimilibus althææ puſillæ ſupinæ Pluk. Alm. 14, t. 132, fig. 4, quæ eſt mclochia ſupina Linnæi.

2. SIDA PLUMOSA. (Tab. XII, f. 4).

S. foliis ovatis dentatis retuſis: floribus terminalibus glomeratis; foliolis longis linearibus longe ciliatis, cancellatis.

Caules plures ex eadem radice ramiſi, ſemipedales, pilis adpreſſis veſtiti.

Folia petiolata, ovata, ſupra dentata, retuſa, ſubvilloſa. Stipulae capillares erectae.

Flores in ſummitate caulis & ramulorum (10-12) glomerati, cincti corona foliorum, quæ ſenſim ſunt anguſtiora, & interiora ita ciliata ut plumullas referant, flores obvallantia. Floſculi breviter pedunculati.

Calyx monophyllus, femiquinque-fidus, laciniis lanceolatis, ciliatis.

Corolla lutea.

Fructus intra calycem: capsulis muticis ſubrotundis.

Habitat in Braſilia: observata à D. Commerſon. V. S. (1) communicatam à D. Thouin.

3. SIDA VERONICÆ FOLIA. Lamarck. (Tab. I, f. 3).

S. caule hirtio: foliis cordatis acutis inæqualiter dentatis: pedunculis longiſſimis ſuberectis piloſis.

Abutilon à feuilles de véronique. *Encyc. n° 11.*

Althæa minima ſurrecta, veronicæ villoſis foliis è Maderaſpatan. *Pluk. t. 132, f. 3.*

Caulis erectus, pilis hiſpidus.

Foliorum petioli ſexties pedunculis breviores. Stipulae patentes, ſubulatae.

Flores ſolitarii, pedunculis geniculatis.

Calyx ut in Sida puſilla.

Corolla albefeſcens.

Fructus intra calycem: capsulis biroſtratis.

Habitat in India Orientali. V. S. apud Equit. de Lamarck.

4. SIDA REPENS. Dombey. (Tab. I, f. 2).

S. Caule filiformi longo proſtrato: foliis cordatis crenatis utrimque hiſpidis: pedunculis unifloris.

(1) Quum plantam vidi vivam, hiſ litteris V. V. deſigno; quum vero ſiccam, ſequentibus V. S.

Caulis hirsutus, ramosus, teres, prostratus, nec radicans.

Folia longe petiolata, acuta, nonnihil aspera. Stipulae subulatae, patulae.

Flores axillares, solitarii: pedunculis filiformibus, erectis, annulatis, unifloris.

Calyx pentagonus, femiquinquefidus; laciniis ciliatis.

Corolla lutea, ungue lineis purpureis notata.

Fructus intra calycem: capsulis muticis, & birostratis.

Habitat in Peru, & praesertim in umbrosis Lima: ibi observavit hanc speciem D. Josephus de Jussieu; hic D. Dombey. Floret mense Junio.

Planta a dictis botanicis observata nonnihil differunt. Dombeya capsulas habet birostratas, non item altera: hac calycis lacinias habet ciliatas, quod non convenit primae. An specie differant? dicant qui utrasque viderint.

5. SIDA HEDERÆFOLIA. (Tab. IX, f. 3).

S. caule nodoso radicante: foliis cordatis obtuse crenatis subhirsutis; capsularum corniculis erectis longis hamatis.

Malva hederæ terrestris folio & facie, capsulis bifurcatis. *Plum. spec. pag. 2, manu sc. lib. 2, t. 143.*

S. foliis cordatis obtusis, caule repente, pedunculis unifloris capsulis aristatis. *Plum. apud Ioan. Burm. t. 169, f. 3.*

Caulis tenuis, repens, ramosus, nodosus; ad nodos tenuissimis fibris radicans.

Folia longe petiolata, subrotundo-cordata, crenata, brevissimis pilis hirsuta.

Stipulae....

Flores axillares, solitarii: pedunculis unifloris, petiolo quandoque longioribus.

Calyx quinquefidus; laciniis lanceolatis.

Corolla lutea.

Fructus calyce minor, acuminatus: capsulis bifurcatis, birostratis: corniculis erectis, longis, hamatis.

Habitat in Insula S. Dominici. Floret mense Oct. Vidi in manu sc. Plum. quorum accuratam translationem possidet D. de Jussieu.

6. SIDA RADICANS.

S. caule repente, furculis radicanibus: foliis cordato-acutis pilosis dentatis; dentibus in fetam terminatis.

Nela-Vaga *Rheed. hort. Mal. t. 10, p. 137, fig. 79.*

Caulis repens, pilis albicans, furculis rotundis circumquaque diffusis, radiculis affixis.

Folia cordata, mollia, pilosa, dentata: dentibus magnis in fetam terminatis.

Stipulae....

Flores parvi, solitarii; pedunculis petiolo longioribus.

Calyx quinquecuspidatus.

Corolla venis candidis notata.

Germen subrotundum; tubus terminatus staminibus croceis.

Capsulae subrotundae, muticae.

Nullibi hanc speciem vidi praeterquam in horto Malab. Rheed. atque fides annuero quia calyx in ea simplex, stamina in summitate tubi, & capsula in orbem

orbem reperiuntur. *Facies ulterius totius plantæ fidarum est. Nihil auctor de stipulis dixit, neque Plumierius in præcedenti.*

7. SIDA MORIFOLIA. (Tab. I, fig. 1).

S. Foliis subrotundo-acutis cordatis lato-crenatis : crenulis acuminatis : pedunculis annulatis petiolo paulo majoribus : calycibus pilosis.

Althæa morifolia Indiæ Orientalis ad foliorum sinus capitulis singularibus parvis. *Pluk. Alm. 25 Phyt. t. 132, f. 5.*

Caulis, teres, ramosus, tenuis, bipedalis.

Folia pilosa. Stipulæ setaceæ, breves, patentes.

Flores axillares, solitarii : pedunculis erectis.

Calyx pilosus : laciniis acutis.

Corolla lutea.

Fructus globosus intra calycem : capsulis parce birostratis.

Habitat in Insula Franciæ. Observata à D. Commerçon. V. S. communicatam à D. Thouin.

Varietas exstat apud D. de Jussieu, in qua folia sunt magis rotunda, crenæque maiores.

8. SIDA BOURBONICA. (Tab. X, f. 2).

S. Caule erecto ramoso hirtio : foliis cordatis subrotundo acutis dentatis : floribus solitariis axillaribus ; pedunculis petiolo paulò longioribus.

Caulis hirtus, ramosus, bipedalis.

Folia petiolata, cordata, dentata, acuminata. Stipulæ

Flores solitarii, axillares, pedunculati, pedunculis petiolo longioribus.

Calyx femiquinquefidus, denticulis acutis, basi æqualibus.

Corolla lutea, petalis emarginatis, ungue angustissima.

Fructus intra calycem, ipsoque minor : capsulis quinque, rostratis.

Habitat in Insula Bourbon. Observata à D. Commerçon, qui & iconem dedit & descriptionem. Vidi delineatam apud D. de Jussieu.

9. SIDA CALYCINA. (T. VIII, f. 2).

S. Foliis cordatis crenatis : calyce magno quinque-partito : corollis magnis patentibus.

Caulis ut in præcedenti.

Folia inæqualiter crenata ; petiolis folio minoribus. Stipulæ setaceæ, arcuato-erectæ.

Flores axillares solitarii : pedunculis geniculatis, petiolo duplo maioribus.

Calyx magnus : laciniis acutis profundius fissis quàm in congeneribus.

Corolla magna, lutea, patens.

Fructus intra calycem. Capsulis piriformibus, muticis.

Habitat in Insula Bourbon. Observata à D. Commerçon. Vidi S. communicatam à D. Thouin.

10. SIDA PILOSA. (Tab. I, f. 8).

S. Caule piloso ramoso : foliis crenatis, inferioribus cordatis subrotundis parvis, reliquis cordato-ovatis : pedunculis longis geniculatis pilosis.

Tota plantula pilis est numerosis hirta.

Caulis tenuis, ramosus, bipedalis.

Folia ut nuperrimè dixi. Stipulæ subulatæ, parvæ, patentès.

Flores axillares, solitarii, ad latus ramuli.

Calyx parvus, globofo-pentagonus : laciniis apice acutis.

Corolla lutea.

Fructus intra calycem : capsulis birostratis.

Habitat in Insula S. Domin. Observata à D. Desportes. V. S. communicatam à D. de Jussieu.

Exstant & alia exemplaria in herbario misso à D. Mazure ex Insula S. Dom. quod asservatur apud D. de Jussieu, quæ glabra apparent : omnia tamen ad eandem speciem arbitror referenda.

11. SIDA CAPILLARIS. (Tab. I, f. 7).

S. foliis cordato-oblongis tomentosis : pedunculis longissimis capillaribus : corollis minimis maculatis subreflexis.

An Sida atrofanguinea foliis cordatis, acutis ferratis utrimque villosis, pedunculis unifloris solitariis capillaribus caule fruticoso? *Jacq. in litt. miss. V. 3 Icon. rar. apud D. Murray n° 15, pag. 622, edit. 1784.*

Caulis fruticosus, tomentosus, bipedalis & ultra.

Folia superiora vix petiolata. Stipulæ fetacæ, erectæ.

Flores axillares, solitarii : pedunculis geniculatis.

Calyx globosus, parvus.

Corollæ petala quinque, saturatè lutea, parte infima nigricantia, reflexa. *Commerson.*

Tubi pars superior villosa, longa, gracilis, staminibus terminata : Styli quinque rubri : stigmata capitata, villosa.

Fructus intra calycem : capsulis parce birostratis.

Habitat in Brasilia, observata à D. Commerson.

Hanc pulcherrimam plantam debeo amicitia D. Thouin, apud quem exstant alia exemplaria & apud D. de Jussieu. V. S.

12. SIDA MULTICAULIS. (Tab. I, f. 6).

S. caulibus tenuibus tomento canescentibus : foliis subrotundo-cordatis dentatis pulverulentis villosis.

Ex eadem radice plures caules prodeunt graciles, ramosi, bipedales.

Folia ut supra. Stipulæ capillares, breves, patentès.

Flores axillares, solitarii ad ramulorum latus ; pedunculis petiolo longioribus, geniculatis, à geniculo nutantes.

Calyx pentagonus, parvus.

Corolla lutescens.

Fructus calyce multò minor : capsulis parvis, muticis.

Habitat in Malabar. V. S. communicatam à D. de Jussieu.

13. SIDA JAVENSIS. (Tab. I, f. 5).

S. caule reclinato subglabro : foliis cordatis acutis sublobato-crenatis.

Ex eadem radice caules ramosi prodeunt pedales.

Folia distantia, cordata, crenata, acuminata, æqualis longitudinis ac latitudinis,

subglabra. Stipulae capillares, minimae, arcuato-erectae.
 Flores axillares, solitarii, pedunculis geniculatis, petiolo maioribus.
 Calyx ut in *S. pusilla*.
 Fructus subglobosus intra calycem: capsulis birostratis.
Habitat in Java: observata à D. Commerf. communicata à D. Thouin, V. S.

14. *SIDA TRILOBA*. (Tab. I, f. 11).

S. foliis inferioribus cordato crenatis; superioribus dentatis trilobatis, medio lanceolato.

An *S. Ternata*, foliis ternatis, foliolis serratis. *Lin. fil. in suplem. pag. 307*
Encyclop. num. 32?

Caulis teres, ramosus, villosus bipedalis.

Folia subvillosa. Stipulae, parvae lanceolatae, ciliatae, erecto-patulae.

Flores solitarii, axillares: pedunculis longissimis, erectis, geniculatis, à geniculo deflexis.

Calyx angulato-pyramidalis, laciniis in acumen desinentibus.

Corolla lutea.

Capsulae non exsistebant in unico exemplari, quod asservatur apud D. de Jussieu, at ex calycis inspectione & capacitate ad hanc primam divisionem refero.

Habitat ad Caput Bonae Spei, unde eam adsportavit D. Sonnerat.

Obs. *Cl. Lin. in Philosophia Botanica, pag. 230, figuris 64 & 65, folium ternatum dupliciter explicat: aliud, cujus folia basi sunt unita, & aliud, cujus quodlibet proprium habet petiolum, affixum communi. Si ergo filius Linnaei hanc plantam nominavit S. ternatam, primam assumpsit definitionem non verò secundam.*

15. *SIDA PYRAMIDATA*. *Desportes* (Tab. I, f. 10).

S. foliis cordatis subrotundis magnis dentatis: panicula terminali, flosculis numerosis.

Abuilton palustre, spica florum pyramidata, flore parvo exalbido. *Desportes herbarium.*

Caulis teres, erectus, bipedalis.

Folia longe petiolata. Stipulae subulatae, erectae, breves.

Flores paniculati, terminales, ramulis foliosis, flosculis pedunculatis.

Calyx globofo-pentagonus, parvus.

Corolla flavescentes, parva, patens.

Fructus intra calycem: capsulis bidentatis.

Habitat in Insula S. Domin. ubi observavit hanc speciem D. Desportes. V. S. apud D. de Jussieu.

16. *SIDA SPINOSA*. *Lin.* (Tab. I, f. 9).

S. foliis cordato-oblongis serratis: stipulis setaceis: axillis subspinosis. *Lin. Spec. Plant. n° 1.*

S. foliis cordato-ovatis serratis: capsulis quinis bicuspidatis. *Hort. Cliff. 346.*

Alcea carpinifolia, americana frutescens, flosculis luteis, semine duplici rostro.

Bij ni subm?

Comm. hort. 1, p. 3, t. 2.

Althæa carpinifolia flosculis luteis. *Bocc. sic.* 11, t. 2.

Althæa virginiana bidens, pimpinellæ majoris acutiore folio, flosculis minimis luteis. *Pluk. Alm.* 25, t. 9, fig. 6.

Alcea utriusque Indiæ, carpinifolia, semine duplici arista donato. *Boher. Lugd.* 1, pag. 275.

Malva ulmifolia, semine cum duplici rostro, *Tournef. Inst.* 96.

Abutilon épineux, *Encyc. n°* 2.

Caulis teres, atro-rubescens, ramosus, pedalis.

Folia, cordato-oblonga, atro-virentia, petiolo subtus ad basim trium spinularum rudimentis instructo. Stipulæ fetacæ, erectæ.

Flores axillares: pedunculis petiolo multo minoribus, erectis, unifloris, annularis.

Calyx angulato-pyramidalis, laciniis planis, acutis.

Corolla lutescens ex petalis quinque patentibus, calyce maioribus, petalorum altera extremitate acutiore, longiore.

Stamina in extremitate tubi: antheræ subrotundæ.

Germen orbiculatum, quinque-fulcatum: stylus simplex quinque-fidus. Stigmata capitata.

Fructus intra calycem: capsulis birostratis.

V. V. in *Reg. hort. Par. Floret mensibus Aug. Sept. Oct.*

Habitat in utraque India, in Senegal. ☉

17. *SIDA FRUTESCENS.* (Tab. X, f. 1).

S. foliis ovato-oblongis ferratis subtus albicantibus: pedunculis erectis unifloris folio duplo minoribus.

Caulis fruticosus, teres, erectus, ramosus, 4-pedalis.

Folia subcordata, ovata, numerosa, parce petiolata, glabra, ferraturis minimis.

Stipulæ capillares, erectæ.

Flores axillares, pedunculis solitariis, geniculatis, petiolo duplo maioribus.

Calyx & corolla ut in præcedenti, at parum aperta.

Styli quinque: reliqua ut in præcedenti.

Habitat V. V. in R. h. P. florentem in hibernaculo mense Decemb. 1783. ¶

Hæc planta diversa est à Sidis frutescentibus Comm. & Dombey, de quibus sermo erit ubi de Sida Rhombifolia, à quibus omnibus differt & numero capsularum & pedunculorum brevitate, tum etiam foliorum multitudine.

18. *SIDA ALNIFOLIA.* *Lin.* (Tab. I, f. 13).

S. foliis ferratis subvillosis, inferioribus rotundatis cordatis, mediis ellipticis, superioribus lanceolatis.

Malvinda stellata alnifolia. *Dill. elth. p.* 215, t. 172, f. 211.

S. foliis orbiculatis ferratis plicatis. *Lin. Spec. plan. n.* 4.

Abutilon à feuilles d'aulne *Encyclop. n°* 5.

Caulis teres, ramosus, pedalis.

Folia petiolis maiora. Stipulæ subulatæ, erectæ subciliatæ.

Calyx & corolla ut in *Spinosa*.

Fructus intra calycem: capsulis birostratis.

Habitat in Insula Franciæ , observata à D. Comm. V. S. communicaram à D. Thouin.

Dillenius sex aut septem capsulas numeravit : ego non nisi quinque vidi.

19. SIDA VERTICILLATA. (Tab. I , f. 12).

S. caule piloso : foliis cordatis acuminatis , crenatis floribus subverticillatis sessilibus.

Caulis teres , pilosus , erectus.

Folia distantia , petiolis duplo longiora. Stipulæ brevissimæ , capillares , patulæ

Flores axillares , sessiles , plures ut verticillati videantur.

Calycis lacinia pilosæ , acutæ : capsulis submuticis.

Habitat circa Rio-Janeiro ; observata à D. Comm. V. S. apud D. de Jussieu.

20. SIDA BIVALVIS. (Tab. XI , f. 3).

S. Foliis cordatis orbiculato-acuminatis tomentosis : floribus subsessilibus fructu pentagono depresso glabro patenti.

Tota planta tomentosa.

Caulis teres , bipedalis.

Folia petiolata , petiolis sensim brevioribus , crenata. Stipulæ subulatæ , villosæ , patentes.

Flores solitarii , breviter pedunculati.

Calyx subquinquepartitus , laciniis longis , acutissimis , fructu maturo patulis.

Corolla lutea , patens.

Fructus calyce multo minor , patens , pentagonus , angulis obtusis : capsulis ad latus leviter bidentatis.

Habitat in Insula S. Dom. ab Aubletio observata. V. S. apud DD. de Jussieu & Thouin , qui mihi exemplaria communicarunt.

Obs. Hujus speciei capsula , quum dehiscunt , in duas valvulas hemisphericas sepa antur ; ita tamen ut harum qualibet unita persistat alterius proximæ hemispherio : quod nisi attente examinetur fructus integer pro capsula simplici quinqueloculari sumi falso poterit , quod & mihi primo intuenti accidit.

21. SIDA PROSTRATA. (Tab. XIII , f. 3).

S. Caule prostrato : foliis cordatis latis crenatis tomentosis flavescentibus ; floribus flavis geminis : capsulis muticis.

Planta prostrata caulibus duris , & quasi lignosis , flores flavicant. In Commer-sonis animadversionibus , quæ asservantur in herbario D. Thouin.

Caulis fruticosus , teres , pedalis.

Folia cordatæ , crenata. Stipulæ subulatæ , erectæ.

Flores duo , aliquando tres in eadem axilla , pedunculis parvis , geniculatis.

Calyx globoso-pentagonus , subinflatus , angulis adpressis ; profunde quinquefidus ; laciniis ovatis , venosis.

Corolla calyce paulo longior.

Fructus intra calycem , capsulis subrotundis , apice acutis.

Habitat in rupibus Montevideo. Observata à D. Commerfon. V. S. Communicatam à D. de Jussieu.

B. FOLIORUM LONGITUDO LATITUDINE DUPLA AUT ETIAM MAIOR.

22. SIDA FLAVESCENS. (Tab. XIII, f. 2).

S. caule erecto : foliis cordatis oblongis crenatis tomentosis flavescentibus : floribus rubescentibus geminis.

Planta perennis suffruticosa ; caules erectiusculi ; calyx simplex : flores rubelli ; folia cordato-ovata , tomentosa ; tota planta flavescit. *Commerſon ubi ſupra.*

Caulis fruticosus , erectus , pedalis.

Folia cordata , oblonga , crenata.

Reliqua ut in præcedenti.

Obſ. *Sex capsulas ſemel vidi.*

Habitat in rupibus Montevideo : obſervata à D. Commerſ. communicata à D. Thouin.

23. SIDA LINIFOLIA. *Juffieu.* (Tab. II, f. 1).

S. Foliis linearibus hirsutis integerrimis : floribus corimboſo ſpicatis ; ſpicis terminalibus.

Malva hirsuta gramineo folio. *Barrer. Franc. Œquin. p. 72 apud Aublet. Guay. pag. 704.*

Malva linariæ folio , flore albo. *Joſeph. de Juffieu herb.*

Caulis teres , hirsutus , fruticosus , ramosus , bipedalis.

Folia breviter petiolata. Stipulæ ſubulatæ , erectæ.

Floſculi pedunculati ; pedunculis geniculatis.

Calyx angulatus ; laciniis lanceolatis,

Corolla alba.

Fructus intra calycem : capsulis ſubmuticis.

Habitat in Inſula Caiena & in Peru , ubi eam obſervavit D. Joſ. de Juffieu. V. S. communicatam à D. Ant. L. de Juffieu.

Obſ. *In dicto herbario aſſervatur exemplar cujuſdam plantæ , ad formam gramineam accedentis. Caulis in ea eſt ſimpliciſſimus , gracilis , tripedalis & ultra , ſpica florum terminatus ut in noſtra Linifolia. In reliquis omnino cum hac convenit , quare ad eandem ſpeciem ut varietatem reſero.*

24. SIDA ANGUSTIFOLIA. *Juffieu.* (Tab. II, f. 2).

S. Foliis anguſtis oblongis ferratis ; axillis ſubſpinofis : trium ſpinularum media maiore.

Abutilon à feuilles étroites. *Encyc. n° 5.*

Caulis erectus , ſubtomentoſus , ramosus , fruteſcens , tripedalis.

Folia breviter petiolata ; ſub petiolo tria ſpinularum rudimenta. Stipulæ erectæ , capillares.

Flores axillares , ſolitarii , pedunculati : pedunculis annulatis , petiolo brevioribus.

Calyx & corolla ut in S. Spinofa.

Stamina , filamenta 16 in extremitate tubi : antheræ parvæ , ſubrotundæ.

Germen orbiculatum , quinque-ſulcatum : ſtyli quinque , purpurei , vix baſi coaliti : ſtigmata globosa.

Fructus intra calycem : capsulis birostratis : seminibus subtriquetris.

Habitat in Brasilia, & in Insula Bourbon, ubi eam observavit indefessus peregrinator Commerf. qui & iconem misit, quæ asservatur apud D. Jussieu. V. V. in Regio hort. Paris. Floret mensibus Septem. Oct. 77.

25. SIDA ACUTA. Nicol. Burman. (Tab. II, f. 3).

S. foliis anguste lanceolatis dentatis inferne integris : floribus subsessilibus solitariis.

S. foliis lanceolatis ferratis stipulis setaceis : floribus axillaribus solitariis. *Burm. Flora indica, p. 147.*

Althæa Coromandeliana angustis prælongis foliis, femine bicorni. *Pluk. Mant. pag. 10, Tab. 334, fig. 2.*

Silagurium longifolium. *Rumph. Amb. lib. 10 cap. 32, Tab. 18, fig. 2.*

An Tsjeru-parua *Rheed. Hort. Mal. t. 10, fig. 53, p. 105.*

Caulis teres, ramosus, in Amboin. quatuor aut sex pedum altitudinis, cuius radix longissima, extirpatu difficilis.

Folia breviter petiolata; axillæ inermes. Stipulæ lanceolatæ, petiolo longiores.

Reliqua ut in præcedenti.

Habitat in Java; observata à D. Commer. V. S. communicata à D. Thouin.

Obs. D. Nicolaus Laurent. *Burman stipulas setaceas huic plantæ concedit, in nostris exemplaribus & in Plukennetio longas habemus & lanceolatas.*

Rumphii figura ad hanc speciem accedit; at folia video fere opposita, quod nusquam in fide observavi. Notatu tamen dignum est, quod in ejus descriptione legitur de corollæ figura; ait enim: flosculus coloris pallide lutei ex quinque constans petalis superius parum bifidis, unaque dimidia pars angustior est altera: quod quintam nostram observationem confirmat. Sex capsulas item quandoque reperit Rumphius, quod & mihi quoque accidit.

Rheedii figura magis distat ab hac nostra specie, & folia habet sessilia, quod delineatoris vitio fortasse tribuendum.

26. SIDA ULMIFOLIA. (Tab. II, f. 4).

S. foliis crenatis cordatis oblongis, acumine producto: capsularum rostris longis hamatis.

Caulis teres, ramosus, bipedalis.

Folia petiolata, petiolis duplo longiora. Stipulæ subulatæ, erectæ.

Flores axillares, solitarii; pedunculis geniculatis, petiolo vix longioribus.

Calyx fusiformi-pentagonus.

Fructus intra calycem: capsularum rostris exertis, longis, hamatis.

Habitat in Insula S. Dom. V. S. communicata à D. Thouin.

27. SIDA URENS Linnæi. (Tab. II, f. 7).

S. foliis cordatis acuminatis ferratis hispidis: pedunculis multifloris axillaribus & terminalibus.

S. foliis cordatis ferratis hispidis, pedunculis multifloris glomeratis. *Lin. Spec. plant. n° 14. Confer Amanitates Academicas ejusdem t. 5, p. 402, n° 66.*

Urtica foliis cordatis ferratis; floribus capitatis; pedunculis communibus alaribus. *Brown. Jamai. 280, n° 6.*

Caulis teres , bipedalis.

Folia longe petiolata. Stipulae setaceae , patentes.

Flores axillares : flosculus alter solitarius in pedunculo geniculato , petiolo multoties breviori : ex eadem axilla pedunculus alter multiflorus.

Calyx pentagonus , laciniis pilosis , apice subaristatis. Corollam non vidi.

Fructus intra calycem : capsulis breviter birostratis.

Habitat in Jamaica & in Senegal. Observata hic à D. Adanson. V. S. communicatam à D. Thouin.

Tota planta hispida an urens ? affirmare nec audeo nec possum , quoniam siccam vidi.

Observ. Liceat nunc mihi ab Equitis de Lamarck sententia recedere ; hic enim dum Sidam Urentem Linnæi describit in Encyclopedia n° 17 sic ait : Arbrisseau dont la tige est haute de trois à quatre pieds ... Ses feuilles sont grandes , échancrées en cœur à leur base , à cinq angles divergens , bordées de grandes crenelures &c. Hunc fruticem , quem vivum vidi in R. H. P. nec unquam florentem , non audeo ad Sidam referre ; ejus folia sunt palmata , & hæc foliorum quinque angularium figura adeo notatu digna mihi videtur , ut silentium Linnæi novum suppeditet argumentum , quo mea firmetur opinio.

28. SIDA GLUTINOSA Commerfonis (Tab. II , f. 8).

S. Caule tomentoso-glutinoso : foliis magnis cordatis oblongis acuminatis subtus tomentosis ; superioribus parvis : pedunculis capillaribus longissimis.

Caulis teres , tomentoso-glutinosus , ramosus , panicula numerosa terminatus , bipedalis & ultra.

Folia distantia , longe petiolata. Stipulae setaceae , parvae , patentes.

Flosculi gemini , & terni pedunculati ; pedunculis geniculatis , longis , erectis.

Calyx globofo-angulatus ; laciniis apice acutissimis.

Fructus intra calycem : capsulis birostratis.

Habitat in Insulis S. Dom. & Franciæ. Hæc eam observavit Commerfon. V. S. communic. à D. Thouin , & aliud exemplar americanum à D. de Jussieu.

An ad hanc speciem revocari debeat Sida racemosa N. L. Burmani ? Videas eiusdem synonymum & descriptionem excerptam ex sua Flora indica.

S. foliis crenatis villosis cordatis : racemis axillaribus multifloris.

Caules teretes , villosi ; folia alterna , magna , cordata , crenata , acuminata , è cinereo tomentosa , petiolis longissimis : pedunculi axillares , erectiusculi , subdichotomi , ramulis divaricatis : flores terminales , plures , minores , lutei.

29. SIDA PANICULATA Linnæi. (Tab. XII , f. 5).

S. foliis cordato-oblongis acuminatis ferratis subtus tomentosis : pedunculis , capillaribus longissimis. *Spec. pl. n° 12. Amenit. acad. 5 , p. 401.*

S. Humilior ramosa teres , foliis cordatis , ferrato-crenatis , pedunculo simplici unifloro , altero bifloro , foliato. *Brown. Jamai. 280.*

Abutilon paniculé. *Encyc. n° 13.*

Caulis simplex , tenuis , teres , pubescens , bipedalis , supernè parum ramosus , paniculatusque.

Foliacordata , oblonga , sensim acuminata , inæqualiter ferrata , trinervia , subtus tomentosa ,

tomentosa, et venosa; petioli brevissimi tomentosi. Stipulae subulatae, petiolis longiores.

Pedunculi capillares, foliis multoties longiores, recti, communiter bini, altero simplici unifloro, altero longiore ramoso, aliquot floribus; geniculum pedunculi spatio à calyce remoto.

Calyx femiquinquefidus.

Corolla lutea.

Stamina plura, pistilla quinque.

Fructus globofo-acuminatus, calycis magnitudinis; capsulis muticis, altera parte acutis.

Habitat in Jamaicâ & in Peru. K. S. apud D. de Jussieu in herbario Peruviano D. Dombey.

30. SIDA VISCOSA. *Linnaei.*

S. foliis cordatis crenatis tomentosis: floribus subfolitariis: capsulis septemlocularibus rotundis depressis. *Lin. spec. plant. n.º. 3.*

S. viscosa vel villosa foliis cordatis acuminatis, petiolis longis, pedunculis tenuibus solitariis. *Brown Jamai. 280.*

Althæa populi folio villoso leviter ferrato. Sloan. Jamai. 98 hist. 1, p. 222, t. 139, f. 4.

Caulis, pedunculi, ac petioli pilosi ac tomentosi.

Folia profundè cordata, crenata, utrimque tomentosa, rarissimè utrimque angulata.

Petioli longitudine foliorum. Stipulae lineares, longiusculae patentes.

Pedunculi simplices, uniflori, longitudine ferè foliorum, versùs flores geniculati, solitarii, rarissimè bini.

Calyx capsulis brevior!

Capsula subrotunda depressa, obtuse quinque-gona, quinque locularis, levissimè tomentosa: semina solitaria.

Habitat in Jamaicâ.

Ex hac descriptione, quam desumpsi ex amœnitatibus Linn. t. 5, pag. 402, & amplius adhuc ex Sloan. icone, ad quam suam speciem refert, manifestè constat, diversam esse hanc plantam a Commerisonis Glutinosa.

Obs. in Amœnit. capsulas, (fructum intelligamus) quinqueloculares dixit Linnaeus; quum in spec. plant. septemloculares dicat, & monospermas; at si calyx revera est fructu minor, hæc erit unica planta, quæ a regulâ generali recedet, repetitis observationibus suffulta.

Nullibi hanc plantam videre potui, hac ergo de causa in tabulis desideratur.

31. SIDA JAMAICENSIS *Linnaei.* Tab. 2, f. 5.

S. foliis ovatis ferratis tomentosis; floribus axillaribus subpedunculatis; seminibus quinque bicornibus. *Lin. spec. pl. n.º. 8.*

An S. humilior foliis ovatis, ferratis, distiche sitis; petiolis et pedunculis brevibus; ramis floriferis alaribus, foliatis? *Brown Jam. 28.*

Abutilon, à feuilles d'orme. *Encyclop. n.º. 9.*

Caulis teres, flexuosus, pilosus, bipedalis.

Folia quandoque ovata, sæpius ovato-acuta; ferraturis minimis in setam brevem desinentibus. Stipulæ lanceolatæ, erectæ.

Flores axillares, solitarii, subsessiles.

Calyx globosus, fructum continens; capsulis bicornibus.

Habitat in Jamaicâ & Brasilia. Hic eam observavit Commerfonius. V. S. communicatam a D. Thouin.

Obs. *Hæc species diversa mihi videtur a S. Carpinifolia Lin. filii, quamquam cum ipsâ affinitatem aliquam habeat. Huic enim capsulæ sunt quinque, floresque solitarii, et stipulæ lanceolatæ, petiolo breviores; carpinifoliæ vero, capsulæ sunt octo, flores umbellati, rarius solitarii, & stipulæ subulatæ, petiolo longiores. Videatur supplem. Linnæi fil. pag. 307.*

32. SIDA GLOMERATA. (Tab. 2, f. 6.)

S. foliis ovato-lanceolatis dentatis subsessilibus; floribus conglomeratis sessilibus.

Caulis simplex, pedalis, tomentosus.

Folia tomentosa. Stipulæ lanceolatæ, erectæ.

Calyces ciliati.

Corolla lutea. Reliqua ut in præcedenti.

Habitat. . . . V. S. communicatam à D. de Jussieu.

Obs. *Varietatem vidi, cui capsulæ sunt muticæ, & folia maiora.*

§ II. CAPSULÆ A 7 USQUE AD 10.

A. Foliorum longitudo minor dupla latitudine.

33. SIDA RETUSA. Linnæi. (Tab. 3, f. 4.)

S. Foliis cuneiformibus retusis ferratis subtus tomentosis. *Lin. spec. pl. n° 6.*

Althæa indica latiori folio cordiformi ad summum sinuato. Pluk. alm. 26.

t. 9, f. 2.

Silagurium rotundum seu vulgare. Rumph. Herb. Amboi. lib. 10. c. 32, t. 19.

Abutilon à feuilles émouffées. Encyc. n° 6.

Caulis teres, lignosus bipedalis, ramosus.

Folia breviter petiolata. Stipulæ subulatæ, erectæ.

Flores axillares, solitarii, pedunculati: pedunculis geniculatis, folio longioribus.

Corolla lutea, patentissima, ab hora nona matutina usque ad primam, meridianam. *Rumph.*

Calyx angulatus, fructum continens: capsulis novem muticis.

Habitat in Philippinis, Amboin. & in insula Francia; hic eam observavit Commerfon, illuc D. Sonnerat, qui dixit indos nominare hanc plantam Culut-Culutan, quod elasticum valet. V. S. communicatam à D. Thouin. ¶

Obs. *Rumphius decem capsulas reperit, ego novem in plurimis exemplaribus.*

34. SIDA MULTIFLORA. (Tab. 3, f. 3.)

S. Foliis ovatis dentatis tomentosis: floribus numerosis: pedunculis petiolo longioribus.

Caulis teres, tomentosus.

Folia breviter petiolata. Stipulæ subulatæ, villosæ, erectæ.

Flores axillares , solitarii , numerosi : pedunculis geniculatis , brevibus.

Calyx subrotundo angulatus : laciniis lanceolatis.

Corolla lutea.

Fructus intra calycem : capsulis novem birostratis : rostris fasciculatis , longis.

Habitat in Brasilia ; observata à D. Commerſon. V. S. communic. à D. Thouin.

Exstat varietas apud D. de Jussieu , cujus folia sunt magis ovata.

35. SIDA CORDIFOLIA. *Linnaei.* (Tab. 3 , f. 2.)

S. Foliis cordatis subangulatis ferratis villosis. *Lin. sp. pl. n°.* 10.

Malva bicornis balotes folio molli. *Dill. hort. elth. 211, t. 171, fig. 209.*

Althæa Maderaspatana subrotundo folio molli & hirsuto multipilis. *Pluk. alm.*

25, t. 131, f. 2.

Abutilon à feuilles en cœur. *Encyc. n°.* 16.

Caulis teres , pilosus , pedalis.

Folia cordata , petiolata ; petiolis pedunculo paulo longioribus Stipulæ fetacæ , pilosæ , erectæ.

Flores axillares , pedunculati ; pedunculis erectis , geniculatis.

Calyx pentagonus , decem striatus , semiquinque fidus ; laciniis lanceolatis , pilosus.

Corollæ petala flavescentia , parum patentia , altera earum parte superiori , acutiore , longiore.

Germen globoſo-striatum : styli decem subalbi : stigmata globosa.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Fructus intra calycem : capsulis decem birostratis ; rostris fasciculatis.

Habitat in utraque India & in Senegal. Commerſonius observavit eam in Insula Franciæ , & D. Dombey in Peru , quam vidi vivam. ☉

Obs. Inter exemplaria , quædam reperi , quibus erant capsulæ septem , aliis novem : folia etiam magis subrotunda , lobisque omnino destituta ; at semper cordata , ferrata , villosa.

36. SIDA HERBACEA. (Tab. 13 , f. 1.)

S. Caule erecto piloso ramoso ; foliis subcordatis crenato-dentatis : pedunculis petiolo paulo brevioribus : capsulis novem birostratis.

Tota planta pilis mollibus est vestita.

Caulis teres , pilosus , ramosus.

Folia longe petiolata , subcordata , nonnulla subovata , crenato-dentata , pilosa.

Stipulæ capillares , erectæ.

Flores axillares , solitarii : pedunculis petiolo paulo brevioribus.

Calyx pentagonus , semiquinque fidus.

Corolla lutea.

Fructus globosus intra calycem : capsulis novem birostratis.

Habitat in India. V. S. apud D. de Lamarck.

37. SIDA MICANS. (Tab. 3 , f. 1.)

S. Foliis subcordatis ovato-lanceolatis dentatis tomento molliſſimo micantibus : calycibus globosis decem angulatis.

Caulis erectus , ramosus , ad minus bipedalis , tomentosus.

Folia subrugosa, petiolo duplo longiora. Stipulae subulatae, arcuato-erectae;
Flores axillares, solitarii, pedunculati; pedunculis geniculatis, petiolo paulo brevioribus.

Calyx globosus, decem angulatus, femiquinque partitus, tomentosus.

Corolla lutea, patens.

Fructus intra calycem: capsulis novem birostratis.

Habitat in Insula S. Domin. V. S. communicatam à D. de Jussieu.

Tota planta tomentosa est.

38. *SIDA MACULATA.* (Tab. 3, f. 7).

S. Foliis ovatis ferratis tomentosis: floribus spicatis terminalibus; corollis maculatis.

Caulis durus, tomentosus.

Folia inferiora orbiculata, superiora ovata, apice truncata, denticulo medio remanente. Stipulae subulatae, erectae, tomentosae.

Flores axillares, solitarii, in spicam laxam terminalem dispositi: flosculorum pedunculis geniculatis.

Calyx pentagono-acuminatus, villosus.

Corolla magna, patens, flavescent; in centro maculis quinque rubescentibus.

Fructus intra calycem: capsulis novem birostris.

Habitat in Insula S. Dom. V. S. communicatam à D. de Jussieu.

39. *SIDA ROTUNDIFOLIA.* Lamarck. (Tab. 3, f. 6).

S. Foliis subcordatis subrotundis, crenatis, tomentosis: capsularum rostris fasciculatis, hirtis.

Abutilon à feuilles rondes. *Encyc. n°. 15.*

An althæa orientalis bidens, subrotundis foliis, floribus parvis luteis? *Chytymuty Malaborum. Pluk almalth. p. 11, t. 356. f. 1.*

Caulis teres, pilis numerosis hirtus, ut & tota planta.

Folia quandoque subcordata, mollia, petiolis longiora. Stipulae subulatae, erectae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati: pedunculis erectis, geniculatis, petiolo longioribus.

Corolla lutea.

Calyx sphaerico-striatus fructum continens: capsulis novem birostratis; rostris pilosis, exertis in fasciculum.

Habitat in Inf. Bourbon. observata à D. Commerf. V. S. communic. à D. Thouin.

40. *SIDA PALMATA.* Dombey. (Tab. 3, f. 5).

S. Foliis palmatis magnis quinqueangulatis ferratis: stipulis nullis: floribus subumbellatis.

Caulis teres, tripedalis, digiti crassitiei, atro viridis, scaber, erectus, ramosus.

Folia longissime petiolata, magna, mollia, scabra. Stipulae nullae.

Flores axillares, subumbellati: flosculis pedunculatis; pedunculis scabris geniculatis.

Calyx subovatus, ventricosus, pilosus.

Corolla albo-purpurea, petalis altera parte leviter acutis.

Stamina in apice tubi, numerosa: antheræ subrotundæ.

Germen ovatum, 8-9 sulcatum: stylus simplex, 8-9 fidus. Stigmata globosa.

Fructus intra calycem: capsulis 8 aut 9 birostratis.

Habitat in Limæ siccis, observata à D. Dombey. V. V. apud me florentem mensibus oct. & novemb. ☉

41. SIDA ORIENTALIS. (Tab. 12, f. 1).

S. foliis ovato-acutis aut rhombis inferne integris supra inæqualiter ferratis: stipulis oblongis linearibus; capsulis muticis.

Caulis ramosus.

Folia breviter petiolata, ovato-lanceolata, inæqualiter dentata, glabra; nonnulla ad rhomboideam figuram accedentia. Stipulæ oblongæ, lineares.

Flores axillares, solitarii, pedunculati; pedunculis petiolo nonnihil longioribus.

Calyx angulatus, semiquinquefidus, basi decemstriatus, fructifer urceolatus.

Corolla lutea.

Fructus intra calycem: capsulis 9-10. muticis.

Habitat in India orientali; observata à D. Sonnerat. V. S. apud D. de Lamarck.

42. SIDA CARPINIFOLIA. Linn. filii.

S. Fruticosa foliis bifariis ovato-lanceolatis serratis: ferraturis arctatis; umbellis axillaribus.

Rami patentes, bifarii, pilosi.

Folia breve petiolata, bifaria, ovato-lanceolata, ferrata: ferraturis terminatis pilo, vel seta rigida, venosa, glabra. Stipulæ subulatae, petiolo longiores; erectæ, conniventes.

Pedunculi axillares, rarius solitarii, umbellati, longitudine petioli, pilosi.

Calyx glaber.

Corolla lutea.

Capsulæ octo, apice biaristatæ.

Habitat in Madera, ubi eam observavit Franciscus Masson secundum filium Linnæi in supplemento, pag. 307. ☉

Num ad hanc divisionem aut ad sequentem spectet, affirmare nequeo, quum plantam nec vivam nec desiccata viderim: at capsulas habere hanc speciem monospermas ex ipsa Linnæi descriptione nullus dubito.

Nullibi hanc plantam vidi, ideoque desideratur in tabulis.

B. FOLIORUM LONGITUDO LATITUDINE DUPLO MAIOR.

43. SIDA CILIARIS. Linnæi (Tab. 3, f. 9).

S. Foliis ovalibus retusis ferratis: stipulis linearibus ciliatis: feminibus muricatis. Linn. spec. plant. n°. 5.

Malva minima supina, foliis oblongis ferratis, pedunculis unifloris monophyllis, calyce exteriori remoto, foliolis angustissimis ciliatis. Brown. Jam. 282, n° 2.

Malva minor supina betonica folio, flore cocineo, feminibus asperis. Sloan. Jam. 96, hist. 1, p. 217, t. 132. f. 2.

Abuliton cilié. Encyc. n°. 7.

Caulis teres, ramosus, declinatus, subvillosus, palmaris.

Folia petiolata, ovato-oblonga, parva, ciliata, apice retusa. Stipulae capillares, ciliatae, erectae, petiolo longiores.

Flores vix pedunculati, solitarii, axillares.

Calyx subrotundo angulatus, laciniis lanceolatis, ciliatis.

Corolla flava-rubescens.

Fructus intra calycem: capsulis septem vix rostratis, muricatis.

Habitat in Jamaica, & in Insula S. Dom. V. S. communicatam à D. de Jussieu.

Obs. Semina saepius octo dixit Linnaeus in *Amanitat. Acad. pag. 401. n.º 63, tomi V.*

44. SIDA MICROPHYLLA. (Tab. 12, f. 2.).

S. Caule erecto duro ramosissimo: foliis ovatis dentatis parvis: floribus axillaribus pluribus in caulibus & ramorum apicibus.

Caulis teres, durus, ramosus, bipedalis & amplius.

Folia breviter petiolata, ovato-dentata. Stipulis fetaceis, erectis, parvis.

Flores in summitate ramulorum & caulibus, numerosi, axillares, pedunculati; pedunculis geniculatis, petiolo paulo longioribus.

Calyx pentagonus, femiquinquefidus; laciniis apice acutissimis.

Corolla lutea.

Fructus intra calycem: capsulis septem birostratis.

Habitat in India orientali; observata a D. Sonnerat. V. S. apud D. de Lamarck.

45. SIDA ALBA. (Tab. 3, f. 8.).

S. Foliis ovato-oblongis angustis ferratis glabris; pedunculis longissimis erectis; stygmatis purpureis, axillis inermibus.

Caulis subrubus, tripedalis, ramosus.

Folia breviter petiolata. Stipulae fetaceae, erectae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati: pedunculis geniculatis, folio longioribus.

Calyx, corolla, stamina & antherae ut in *S. Spinosa*.

Germen globosum, 9-10 sulcatum: styli 9-10: stygmata purpurea.

Capsulae 9-10 birostratae, intra calycem.

Habitat in India. Vidi vivam in R. h. P. floruit mensib. sept. oct. ☉

Obs. An *Sida alba* Linnæi sp. pl. n.º 2, & quam Dill. describit hort. elth. 214, Tab. 171, f. 210, ad hanc speciem pertineant affirmare nequeo. Illud probe scio, nostram hanc plantam folia habere angustiora iis, quae observamus in *S. Spinosa*; & valde longa, quod minime convenit Linnaeanae, quamquam utrisque sint & stygmata purpurea, & petiolorum apices purpurascens. Hac ergo de causa questionem reliquimus accuratioribus botanicis, qui utrasque vivas comparare possint.

Althea rostrata coromandeliensis pimpinella &c. Pluk. alm. 26, t. 9, f. 3, magis à nostra recedit, quam pedunculos habeat breves, petiolorum fere longitudinis.

46. SIDA STIPULATA. (Tab. 3, f. 10.).

S. Foliis lanceolatis dentatis acutis pilosis: stipulis longis linearibus ciliatis, flore longioribus.

Caulis subtomentosus, ramosus.

Flores axillares, solitarii pedunculati; pedunculis geniculatis, petiolo subæqualibus.

Calyx globosus, laciniis apice acutissimis.

Corolla lutea.

Fructus intra calycem: capsulis septem birostratis.

Habitat in Insula Francia; observata à D. Commerçon. V. S. communicatam à D. Thouin.

Varietatem sinensem habet D. de Jussieu, foliis longioribus.

47. *SIDA RHOMBIFOLIA* Linnæi. (Tab. 3, f. 12).

S. Foliis lanceolato-rhomboidibus ferratis: axillis subspinosis. *L. sp. pl. n. 3.*

Malvinda unicornis folio rhomboide, perennis. *D. elth. 216, t. 172, f. 212.*

Abutilon à feuilles en rhombe. *Encyc. n. 4.*

S. Caule fruticoso: foliis ovato-oblongis crenatis & ferratis pedunculis longissimis unifloris. *Dombey herb.*

Caulis lignosus, 4-pedalis, ramis virgatis.

Folia vix petiolata, superius glabra, nitida; basi minus ferrata. Stipulæ subulatae, erectæ.

Capsulæ novem, birostratae.

Reliqua ut in *S. Alba*.

Habitat in utraque India. Floret mens. sept. & oct. V. V. in Rh. P.

D. Dombey observavit hanc plantam in humidis peruvianis, florentem mense augusto: limpion vulgo nominatur. ♂

Obs. *Species plurimum varia, foliis parvis, magnis, rhombis aut rhomboideis, vita etiam brevior aut diuturnior. An vere species distinctæ? Ab his omnibus sequentem ut diversam adiungam.*

48. *SIDA CANESCENS*. (Tab. 8. f. 3).

S. Caule humili fruticoso: foliis rhomboidibus subtus villosissimis subsessilibus. Stipulis fetaceis nigris erectis.

Caulis vix pedalis, ramosissimus, ramis decumbentibus: radice longa, perpendiculari, lignosa.

Folia vix petiolata, superius glabra (sic apparent in sicco), subtus villosissima, alba, utrisque lateribus superioribus dentata, in reliquis integra. Stipulæ fetacæ, erectæ, nigricantes.

Flores axillares solitarii, pedunculati: pedunculis geniculatis, folio longioribus. Reliqua non vidi.

Habitat in Senegal, observata à D. Adanson.

49. *SIDA CAPENSIS*. (Tab. 12, f. 3).

S. Caule ramosissimo: foliis ovato-lanceolatis quandoque subrotundo-ovatis dentatis: stipulis ciliatis: capsulis muticis.

Caulis durus, asper, erectus, ramosissimus: ramis virgatis, suberectis, bipedalis & ultra.

Folia lanceolata, dentata, subsessilia. Stipulæ lato-lineares, erectæ, ciliatæ, pedunculo longiores.

Flores axillares, solitarii, breviter pedunculati.

Calyx pyramidato-pentagonus, laciniis acutis.

Corolla lutea¹

Fructus intra calycem, subglobosus; capsulis decem circiter, muticis.

Habitat ad caput B. Spei: observata à D. Sonnerat. V. S. communitatam à D. Thouin.

§ 0. SIDA PLANICAULIS. (Tab. 3, f. 11).

S. Foliis ovato-lanceolatis ferratis: caule compresso: floribus subsessilibus.

Caulis scaber, ruber, pedalis compressus.

Folia vix petiolata. Stipulae angustae, oblongae, erectae.

Flores axillares, solitarii, subsessiles.

Corolla lutea, parum patens.

Styli 7, 9, albicantes. Reliqua ut in *S. Rhombifolia*.

Habitat in India, floruit mensibus sept. & oct. V. V. in R. h. P. ☉

Obs. *Sida fruticosa*, quam observavit Commersonius in Brasilia est omnino eadem ac nostra planicaulis, ad quam reducenda videtur altera similiter frutecens, quam idem reperit in Insula Franciae.

§ III. CAPSULAE SUBTRIGINTA: COROLLAE PETALA SUPRA LATIORA SUBROTUNDA, AUT LEVITER CRENATA AUT EMARGINATA.

§ 1. SIDA SPICATA. (Tab. 8, f. 1).

S. Folis subcordatis acuminatis: pedunculis petiolo parvo vix longioribus: capsulis pendulis obtusis, floribus spicatis.

Abutilon vesicarium flore luteo maius. Plumier. hist. manuscr. Tab. 4, p. 14. apud J. Burman. t. 2, f. 1.

Frutex cujus rami erecti, numerosi, longissimi, crassi.

Folia cuspidata, cordata, subhirsuta, e viridi albicantia, et denticulis minutis per totum circuitum ferrata. Stipulae...

Flores axillares, solitarii, spicati, pedunculati; pedunculis geniculatis, petiolo maioribus.

Calyx quinquepartitus.

Corolla lutea, patens: petalis superne latioribus, crenatis.

Fructus calyce multoties maior, timpano similis, albescens, ex capsulis compressis compositus, monospermis, numerosis.

Semina nigricantia, subrotunda, altera parte acuta.

Habitat in Insula S. Domi. ubi eam Plumier observavit delineavit & descripsit.

Obs. Nescio qua de causa Linnæus hanc plantam ad suam *S. Americanam* reducat tamquam si unam eandemque speciem utraque componerent. Sed illud mirandum certe est, quod homo in botanica facile princeps, Plumerii iconem malam dixerit; quia non suam *Sidam americanam* representabat, inter quas nulla affinitas existit. Capsulae enim in nostra spicata sunt muticae: in Americana Linnæi desinunt in acumen lanceolatum longitudine ipsius capsulae. Mitto reliqua, quoniam vel hoc unum alteram ab alia distinguit.

§ 2. SIDA OCCIDENTALIS Linnæi. (Tab. 4, f. 3).

S. Foliis cordatis sublobatis: stipulis patentibus: pedunculis petiolo brevioribus: capsulis multo-locularibus pendulis obtusis. *sp. pl. n.º. 15.*

Abutilon

Abutilon vesicarium flore fructuque maiore non crispo. *Dillen elth.* 7, p. 6, t. 9.

Abutilon d'occident. *Encyc.* n°. 23.

Caulis teres, tomentosus, subruber, ramosus, bipedalis.

Folia longe petiolata, subtus aspera. Stipulae setaceae, recurvo-erectae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati : pedunculis annulatis, petiolo paulo brevioribus.

Calyx tubuloso-angulatus, laciniis lanceolatis.

Corolla saturate lutea : petalis supra latioribus, subcrenatis.

Stamina et antherae ut in congeneribus.

Germen globosum, multifidum, tomentosum : styli 27-30 : stygmata capitata.

Fructus calyce multo maior, globosus, pendulus : capsulis compressis, monospermis, femine sub plumula arcuata, quam Dillenius calyptram nominat.

Habitat in America. V. V. in R. h. P. floret mensibus, sept. & oct. ☉

53. *SIDA MULTIFIDA.* *Dombey.* (Tab. 4, f. 2)

S. Foliis multifidis : caule prostrato : floribus secundis versus terram : seminibus alatis.

Radix fibrosa.

Caulis teres, prostratus, dichotomus, ramosissimus.

Folia longe petiolata, profunde trifida, quandoque quinque fida, laciniis latis obtusis. Stipulae lanceolatae, parvae.

Flores solitarii, axillares, pedunculis geniculatis, petiolorum longitudine, cernui versus terram.

Calyx globosus, semiquinquefidus, laciniis denticulato-ciliatis.

Corolla alba, patens.

Fructus orbiculari compressus, intra calycem, ipsoque maior : capsulis 28 monospermis alatis.

Nova hæc & miranda plantula explicari ulterius debet.

Supra calycem, ipsique inhærens basi, exstat pellicula circularis, fructum integrum metiens, in totque denticulos desinens, quot sunt semina, quæ omnia parte inferiori ambit. In centro assurgit columnæ segmentum, supra quod seminum apices incumbunt numero 28 aut circiter, quorum figura est altera parte subrotunda, altera acuta. Unumquodque semen ambiunt longitudinaliter fila, aut follicula duo in totidem alas prominentes superius terminata, in conum coniventes : follicula illa ita semina quæque cingunt, ut hæc nuda appareant duabus superficiebus, quibus vicinis adnectuntur : illa rursus follicula parte superiori sunt unita, fissa vero inferiori, qua adhærent pelliculæ circulari. Num dicta follicula alata capsularum nomine digna sint, videant ceteri ; ego interea hanc plantam ad fidem refero, quamquam nonnihil à reliquis differat.

Habitat in arenosis Limæ, ubi eam observavit D. Dombey. Culta fuit in R. h. P. ego siccam vidi apud D. D. de Jussieu et Thouin. Floret mense septembri in loco natali. ☉

S E C T I O S E C U N D A.

C A P S U L Æ T R I S P E R M Æ.

§. I. *Capsula quinque.*

54. SIDA TRIQUETRA *Linnæi.* (Tab. 5, f. 1).

S. Foliis cordatis subtomentosis : ramis triquetris. *Lin. sp. pl. n.º. 7.*

S. Trifulcata, ramis trifulcatis. *Jacq. amer. 195.*

Abutilon triangulaire. *Encyc. n.º. 8.*

Caulis fructicosus, subruber, triqueter, tripedalis; ramis subtomentosis.

Folia longe petiolata, cordato-acuminata, obtuse ferrata, viridi albicantia.

Stipulæ breves, erecto-patulæ.

Flores axillares, solitarii, pedunculati : pedunculis tenuibus, erectis, geniculatis, petiolo longioribus.

Calycis lacinia accutæ, patentes.

Corolla flava, patens : petala subrotunda, ad ungues maculis quinque purpureis.

Stamina & antheræ ut congeneribus.

Germen prismatico-pentagonum : styli quinque, basi subcoaliti : stigmata capitata.

Fructus calyce multoties maior, figura germinis : capsulis quinque muticis, glabris, trispermis.

Habitat in America calidiore. In V. V. in Rh. P.

SIDA PERIPLOCIFOLIA *Linnæi.* (Tab. 5, f. 2).

S. Foliis cordato lanceolatis integerrimis *subtus albis* caule paniculato. *Lin. sp. pl. n.º. 13.*

Abutilon periplocæ acutioris folio fructu stellato. *Dill. elth. 4, t. 3, f. 3, optima.*

Alcea orientalis scamonix folio, maior, floribus albis. *Pluk. alm. 17, tab. 74, f. 7, mala.*

An melior figura *Pluk. t. 254, f. 5.* Alcea Jamaicensis abutili facie, floribus exiguis flavis, folio vix crenato prona parte molli, & tenuissima lanugine canescente?

Althæa scamonix folio, flosculis albis Zeylanica. *Herm. prodr. 309.*

Abutilon à feuilles de scamonée. *Encyc. n.º. 14.*

S. Erecta glabra, foliis cordatis acuminatis integris, subtus incanis, &c. *Brown Jam. 280, n.º. 3.*

Caulis teres, ramosus, pilis stellatis minimis subscaber, tripedalis.

Folia haud longe petiolata, superiora subsessilia, superne glabra nitida, subtus venosa, albicantia. Stipulæ parvæ, subulatæ, erectæ.

Flores paniculati : flosculorum pedunculis longis, tenuibus annulatis.

Calyx parvus, globosus.

Corolla ut in præcedenti, at maculis orbata.

Germen globosum, quinquefulcatum : styli quinque : stigmata recurba.

Fructus (1) calyce paulo maior : capsulis quinque nigricantibus nitidis , stellam referentibus , trispermis.

Habitat in utraque India V. V. in R. h. P. ☉

Quandoque est disperma.

Obs. Planta colitur in R. h. P. quæ medium locum tenet inter hanc Sidam & sequentem : an specie ab eisdem diversa ?.

56. SIDA STELLATA. (Tab. 5 , f. 4).

S. Foliis subrotundo-cordatis acutis integerrimis Lin. sp. pl. n°. 13 β.

Abutilon caule hirsuto , flore minore gilvo. Plumier. manus. t. 4 , p. 12.

Abutilon amplissimo folio , caule villosa. Plum. apud J. Burman. spec. 2 , icon. 3.

Gaulis fruticosus , teres , valde tomentosus , ramosus , paniculatus , 4-pedalis.

Folia longe petiolata , mollia , subtus albicantia. Stipulae lineares , erectae , villosae.

Flores paniculati ; flosculorum pedunculis villosis , geniculatis.

Calix ut in præcedenti , sed triplicis.

Corollae petala flavescentia , subrotunda , magna , patentissima.

Stamina ut in congeneribus : antherae crocae.

Germen globosum : styli quinque longi : stigmata capitata.

Fructus calyce maior , subrotundus , superius a superficie pentagonus in modum stellæ : capsulis quinque , trispermis : semina nigricantia altera parte acuminata.

Habitat in pratis siccioribus S. Dom. ubi eam observavit Plumier. Floret in loco natali mensibus oct. & novemb. Colitur in R. h. P. ubi eam vidi mense decembris 1783. ☿

Obs. 1. Plumierius quatuor semina vidit aliquando in huius speciei aliquibus capsulis , quod ego in nulla huius generis planta umquam detexi , quamquam centies id tentaverim.

2. Varietatem Sidæ Periplocifoliae statuit Linnæus , mihi vero diversa videtur.

57. SIDA EXCELSIOR. (Tab. 5 , f. 3).

S. Foliis cordato-acuminatis integris superne rubescentibus glabris subtus villosis lutescentibus ; floribus paniculatis.

Abutilon , arbor excelsa , tiliæfolio & ligno levissimo vulgo apud Hispanos palo de balsas : gallice bois-de-radeau. Joseph. de Jussieu herb.

Albor excelsa , cuius folia breviter petiolata , & stipulae parvae.

Flores paniculati , in ramis alternis : flosculorum pedunculis geniculatis.

Calyx parvus , laciniis ovato acutis.

Fructus calyce multo maior : capsulis quinque , trispermis stellam referentibus bidentatis.

Habitat in calidioribus Peruvianis , ubi eam observavit Jos. de Jussieu. V. S. communicatam à D. de Jussieu. ☿

(1) Fructus S. Perip. est omnium sidarum huius sectionis minimus , quem sequitur fructus Sidæ Umbellatae.

§ II. CAPSULÆ SEX.

58. SIDA RAMOSA. (Tab. 6, f. 1).

S. Foliis cordatis acutis inæqualiter & profunde dentatis : floribus ramosis : capsulis sex, birostratis.

Tota planta pilis mollibus vestitur.

Caulis ramosus, teres. (Ex fragmentis, quæ vidi ad minus bipedalis).

Folia petiolata, cordata, subglabra. Stipulæ lineares, erectæ.

Flores in ramis axillaribus : flosculi solitarii, alterni : pedunculis geniculatis.

Calyx semiquinquefidus : laciniis acuminatis.

Fructus calyce maior : capsulis sex trispermis, birostratis.

Habitat in Senegal. Observata à D. Adanson. V. siccam apud D. de Jussieu.

§ III. CAPSULÆ A 7 USQUE AD 11.

59. SIDA LIGNOSA. (Tab. 6, f. 2).

S. Foliis cordatis crenatis tomentosis orbiculato-acuminatis acumine producto : capsulis 7-8 durissimis.

Caulis durissimus, ramosus.

Folia longe petiolata, petiolis longiora (*dupla*). Stipulæ latæ, breves.

Flores axillares, solitarii, pedunculati ; pedunculis geniculatis, erectis, petiolo longioribus.

Calyx maximus 5-partitus, angulis plicatis, laciniarum acuminibus acutissimis.

Corollæ petala lutea, patentia, subrotunda.

Fructus calyce paulo maior, conico-truncatus : capsulis 7-8 durissimis, trispermis.

Habitat in Insula S. Dom. V. S. communicatam à D. de Jussieu.

60. SIDA UMBELLATA Linnæi. (Tab. 6, f. 3).

S. Foliis cordatis subangulatis subtomentosis : floribus umbellatis : capsulis birostratis trispermis. *Linn. sp. pl. n°. 11.*

Abutilon à ombelle. *Encyc. n°. 12.*

S. Foliis cordato-subrotundis ferratis, stipulis fetaceis longis, pedunculis axillaribus multifloris? *Dombey herb.*

Caulis pilosus, pedalis, ramosus.

Folia longe petiolata, petiolis breviora. Stipulæ lanceolatæ, ciliatæ, erectæ.

Flores axillares, umbellati, flosculis globosis 3-5.

Calyx globofo-angulatus.

Corollæ petala lutea, patentissima, supernè emarginata, ita ut bifida aliquando appareant.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Germen subrotundum : styli subnovem ; stygmata globosa.

Fructus parvus intra calycem parvis cum ipso magnitudinis. Capsulis trispermis birostratis.

Habitat in Jamaica. V. V. in R. h. P. Floret mense sept. ☉

Obs. 1. *D. Dombey* *S. dubitanter* ad hanc refero: ut autem lector iudicare aliquomodo possit, descriptionem *aidungam*, quam reperi in dicto herbario.

Planta frutescens bipedalis: Radix ramosa albicans: caulis erectus subhispidus, ramosus viridis: folia pedunculata sparsa, cordato-subrotunda, serrata subhispida: stipulae longae setaceae: pedunculi axillares, longi, multiflori: calyx hirsutus: corolla flava. Habitat in agris cultis Peruvianis, floret mense septembri.

Septem capsulas submuticas numeravi, at seminibus orbatas.

Obs. 2. *Capsulas quinque dixit Linnæus in amæn. t. 5, p. 401, n°. 65, ego vero inter sex & undecim. Synonymum Browni omitto, quod Cl. Lin. dubitanter citat, quoniam fidæ umbellatæ minime convenit, quod Anglus addit in descriptione fidæ maioris, &c. p. 281. n°. 11. And the seed-vessels Wich are pretty large are composed of about twenty particular depressed lodges. Ex quibus patet fructum esse satis amplum, atque componi ex viginti ferme capsulis depressis.*

61. *SIDA MICROSPERMA.* (Tab. 13, f. 4).

S. Caule flexuoso ramoso; foliis cordatis orbiculato-acutis quinque nervis; fructu vix calyce maiori: seminibus minimis.

Caulis flexuosus, ramosus, teres, bipedalis.

Folia longe petiolata, cordata, orbiculato-acuta, obsolete crenata, minora quam in præcedenti. Stipulae capillares, breves.

Flores solitarii, axillares, pedunculati; pedunculis erectis, petiolo paulo brevioribus.

Calyx ut in præcedenti.

Corolla lutea.

Fructus vix calyce maior, globosus: capsulis sub 13 dehiscendo birostratis: rostris ciliatis: seminibus minimis.

Habitat.... V. S. communicatam à D. de Jussieu.

62. *SIDA SONNERATIA.* (Tab. 6, fig. 4).

S. Foliis cordatis crenatis acutis tomentosis: pedunculis crassis geniculatis erectis folio duplo longioribus: fructu pilis stellatis ornato.

Alceæ affinis indica abutilon dicta flore flavo, &c. Anoda Zeylanensium? Pluk. Alm. 17. Phyt. 126, f. 5.

Caulis ruber, villosus, ramosus.

Folia longe petiolata, crenata, sublobata, acuminata, parva. Stipulae parvae; subulatae, deflexae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati: pedunculis longis, villosis, geniculatis.

Calyx ovato-oblongus, laciniis lanceolatis.

Corollae petala lutea, emarginata.

Fructus calyce multo maior, truncatus: capsulis novem trispermis.

Habitat ad caput B. Spei, observata à D. Sonnerat.

63. *SIDA TERMINALIS.* (Tab. 6, f. 6).

S. Foliis cordatis sublobato-crenatis tomentosis: scapo longissimo spica terminato.

Fruticulus! pedunculis terminalibus elongatis multifloris, floribus luteis, extus purpurascens, foliis tomentosis cordatis crenatis, *Commerſon. herbar. apud D. Thouin.*

Caulis fruticosus, ramosus, valde tomentosus, vix pedalis, terminatus pedunculo longissimo quandoque monophyllo, sæpius aphylo.

Folia longe petiolata, tomento mollissimo undique tecta. Stipulae subulatae, breves, tomentosae.

Flores spicati: flosculis pedunculatis, bracteatis.

Calyx monophyllus, laciniis ovatis.

Corolla lutea, extus purpurea, calyce multo longior.

Fructus calyce maior: capsulis subnovem, lanugine albida densa obductis, trispermis, muticis.

Habitat in Rupibus Montevideo, ubi hanc puchertimam plantam observavit D. Commerſon. V. S. communicatam à D. Thouin.

64. SIDA TRICUSPIDATA. (Tab. 6, f. 5).

S. Foliis cordatis subrotundo-tricuspidatis dentatis tomento canescentibus: calycum laciniis introrsum carinatis.

Tota planta tomento canescit.

Caulis durus, fruticosus, cortice albo, ramis erectis, bipedalis.

Folia deflexa, petiolata: petiolis longis erectis. Stipulae parvae, setaceae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati: pedunculis erectis, geniculatis, petiorum longitudine.

Calyx pyramidalis, angulis quinque compressis, profundis, laciniis lanceolatis.

Corollae petala sulfurea, vix exerta, apice latiora, emarginata.

Stamina & antherae ut in congeneribus.

Germen globosum, 9-fulcatum: styli novem: stygmata capitata.

Fructus calyce maior, piriformis, truncatus. Capsulis novem, trispermis.

Habitat..... Floret mense octobri. V. V. in R. h. P. ☉

§. IV. CAPSULÆ PLUS QUAM DECEM.

65. SIDA CRISPA *Linnei.* (T. 7, f. 1).

S. Foliis cordatis sublobatis crenatis tomentosis: capsulis cernuis inflatis crenatis repandis. *Lin. spec. plan. n.º 20.*

Abutilon vesicarium crispum, floribus melinis parvis. *Dill. elth. 6, t. 5, f. 5.*

Abutilon crepu. *Encyc. n.º 24.*

Abutilon aliud vesicarium. *Plumier.*

Caulis teres, ruber, pedalis, ramosissimus.

Folia longe petiolata, acuminata. Stipulae subulatae, horizontales.

Flores solitarii, pedunculati; pedunculis capillaribus, geniculatis, declinatis, petiolo quandoque maioribus.

Calix globosus, parvus, laciniis lanceolatis.

Corollae petala albicantia, rotundato-acuta, patentissima.

Stamina & antherae ut in congeneribus.

Germen globofo-fulcatum, styli duodecim: stigmata rubra.

Fructus globosus, calyce multo maior: capsulis compressis, membranaceis, carina hirtis, trispermis.

Habitat in Carolina, Providentia, Bahama, & in Lima siccis. V. V. in R. h. P. Floret oct. ☉

Obs. *Varietas, Limensis quam nuperrime observavit D. Dombey, quamque vidi siccam apud D. de Jussieu, est valde villosa, praesertim in utraque filiorum pagina.*

66. SIDA ASIATICA Linnæi. (Tab. 7, f. 2).

S. foliis cordatis dentatis: pedunculis unifloris petiolo longioribus: fructu lanuginoso, calyce paulo maiore.

S. foliis cordatis dentatis indivisis: stipulis reflexis: pedunculis longioribus petiolo, capsulis multilocularibus hirsutis, calyce brevioribus. *Linn. spec. pl. n° 18.*

Abutilon d'Asie. *Encyc. n° 26.*

Caulis teres, subtomentosus, erectus: ramis apertis.

Folia magis longa quam lata, subtus venosa. Stipulae lanceolatae, reflexae, nonnumquam arcuato erectae.

Flores axillares solitarii, pedunculati: pedunculis geniculatis, squamula in nodo quamsepiissime instructis.

Calyx oblongus at minor capsulis.

Corollae petala calyce longiora, at parum exerta, flava, emarginata.

Germen globosum, lanatum, umbilicatum. Styli subviginti: stigmata globosa.

Fructus calyce maior, subtus hemisphaericus, postea cylindricus, supra concavus hirsutissimus, capsulis subviginti, trispermis, muticis.

Habitat in India V. V. in Regio h. P. Floret octob. ☉

Obs. 1. *Numquam vidi fructum huius speciei calyce minorem: quare valde suspicor Typographi vitio legi in synonymo Linnæi calyce brevioribus pro longioribus. Plantam Plukenetii, quam ad hanc speciem revocat Linnæus, ego ad Sonnerantiam pertinere arbitror. Flores enim in Plukenetii aequae ac in mea parvi sunt calycesque breves; quod Sida Asiaticae repugnat.*

Obs. *Exemplar vidi apud D. de Jussieu quod provenit ex itinere, in Senegal. D. Adanson, quod huic speciei tamquam varietas adiungi potest; variat tamen fructu globoso, minusque lanuginoso.*

67. SIDA EXSTIPULARIS. Commerfon. (Tab. 7, f. 3).

S. foliis cordato-acuminatis crenatis magnis mollissimis: pedunculis unifloris petiolo duplò brevioribus: stipulis longis capillaribus villosis cito decidu-
tibus.

S. foliis cordatis acutis subtomentosis exstipulatis, pedunculis axillaribus, petiolo brevioribus unifloris, *Commerfon. herb.*

Caulis teres, subtomentosus, tripedalis, ramosus.

Foliorum petioli longissimi. Stipulae erectae, quae cito decidunt.

Flores solitarii axillares: pedunculis petiolo duplo & amplius brevioribus.

Calyx pentagono-acuminatus, angulis profunde compressis, laciniis lanceolatis, introrsum carinatis, ciliatis.

Corolla lutea, vix exerta, petala subrotunda, emarginata.

Antheræ & stamina ut in congeneribus.

Germen spherico-fulcatum. Styli plusquam 11 : stigmata capitata.

Fructus calyce paulo maior : capsulis trispermis.

Habitat in Insula Bourbon, ubi eam observavit ac delineavit D. Commerson, qui capsularum numerum ad triginta produxit, corollasque patentes dedit in iconē, quæ asservatur apud D. de Jussieu.

Folia variant; quandoque sunt subrotundo-acuminata, & saepe sæpius a rotunditate recedunt V. V. in R. h. P. Floret mense octob. ☉

68. SIDA PLANIFLORA. Lamack. (Tab. 7, f. 4).

S. Foliis cordatis subrotundo-acuminatis dentatis tomentosis : capsularum rostris initio solitariis, postea binis, longis, villosis.

Abutilon à fleurs planes. *Encyc. n° 29.*

Caulis teres, villosus, tripedalis

Folia longe petiolata : petiolis folio brevioribus. Stipulæ lanceolatae, suberectæ.

Flores axillares, solitarii, pedunculati : pedunculis geniculatis, petiolo longioribus, folio brevioribus.

Calix ovato-pentagonus, villosus : laciniis acutis.

Corollæ petala flava, patentia, calyce multo maiora.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Germen globofo-villosum : styli numerosi : stigmata capitata.

Fructus calyce maior hemisphaericus : capsulis 29 circiter rostro erecto subulato terminatis, quæ fructu maturo birostratæ sunt.

Habitat in Insula Franciæ; observata à D. Commerson. V. S. apud Equitem de Lamarck, cultam olim in R. h. P. ☉

69. SIDA POPULIFOLIA. Lamarck. (Tab. 7, f. 9).

S. Foliis cordatis crenatis fuscis subrotundo-acutis; stipulis spiralibus patulis; caule atro-rubefcente.

Abutilon à feuilles de peuplier. *Encyc. n° 28.*

Abutilon læve seu agreste. *Rumph. 2, lib. 6, cap. 14, fig. 11.*

Beloere malabaricis : fruta gargantilha Lusitanis. *Hen. Rhed. Hort. Malav. t. 7, tabula 45, pag. 77.*

Caulis atro-purpureus, tener, viridis, erectus, ramosus, bipedalis, angulatus.

Folia longe petiolata, mollia, venosa. Stipulis spiralibus, patulis.

Flores solitarii, pedunculati : pedunculis petiolo nunc brevioribus, nunc longioribus geniculatis; a geniculo nutantibus, postea erectis; squamula in nodo quam sæpiissime instructis.

Calyx hemisphaerico-pentagonus, laciniis obtusis.

Corollæ petala flava, patentissima, emarginata.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Germen globosum, villosum : styli 11-19, stamina globosa.

Fructus calyce multo maior, superne latior, corniculatus : capsulis trispermis, dehiscendo birostratis.

Habitat in Java & insula Franciæ observata à D. Commerson, qui eam delineare curavit. Icon exstat apud D. de Jussieu. V. V. in R. h. P. Floret mense oct. ☉

70. SIDA HIRTA. *Lamarck.* (Tab. 7, f. 5).

S. Caule hirtio : foliis cordatis subrotundis dentatis : stipulis horizontalibus cornuum instar contra petiolum directis ; floribus solitariis maculatis.

Abutilon hérissé. *Encyc. n°.* 27.

Abutilon hirsutum. *Rumph Amboi.* 2, lib. 6, cap. 13, tab. 10.

Caulis viridis, pilis hirsutus, ramosus, bipedalis.

Folia distantia, longe petiolata, subtus albicantia. Stipulae cornuum instar.

Flores axillares, solitarii, pedunculati : pedunculis petiolo paulo maioribus, geniculatis, hirtis.

Calyx, corolla, stamina, & antherae ut in S. Occidentali, n°. 51.

Germen globosum, striatum : styli 15-17 virides, longi, reflexi : stigmata globosa.

Fructus calyce maior : capsulis trispermis.

Habitat in India orientali. V. V. in R. h. P. Floret mensibus sept. & oct. ☉

Obs. Diversam esse suspicor hanc ab ea, quam Rumphius describit loco citato ; quoniam haec nostra nec gravem odorem spirat ut Rumphiana, nec visco a est, ut alia silentio premam, quae ad foliorum in tabula Rump. depictorum formam spectant.

71. SIDA PUBESCENS. (Tab. 7, f. 6).

S. Foliis cordatis sublobatis valde tomentosis : pedunculis erectis hirsutissimis unifloris : fructu tomentoso conico-truncato.

Tota planta pilis albis numerosis est onusta.

Caulis durus, ramosus ; ramulis ut & petiolis hirsutis.

Folia longe petiolata ; petiolis aequalia, subtus nervosa. Stipulae arcuato-erectae, hirsutae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati : pedunculis geniculatis, petiolo longioribus.

Calyx hirsutus, pentagonus, angulis compressis, laciniis lanceolatis, apicibus acutis.

Corollae petala subalba, patentissima.

Fructus calyce maior, conicus, truncatus : capsulis 15 trispermis, breviter bistroatis.

Habitat in Insula S. Dom. communicata à D. de Jussieu.

72. SIDA INDICA *Linnaei.* (Tab. 7, f. 10).

S. Foliis cordatis sublobatis : stipulis reflexis : pedunculis petiolo longioribus : capsulis multilocularibus scabris, calyce longioribus. *Linn. spec. pl. n°.* 19.

Althæa theophrasti similis. C. B. Pinax ; 16.

Abutilon indicum. *J. B.* 2, 959. *Camerari hort.* 3, t. 1. *Tournefort. inst.* 99.

Abutilon d'Inde. *Encyclop. n°* 30.

Caulis atro-purpureus, iunior viridis, bipedalis, ramosus.

Folia petiolata, crenata, atro-viridia. Stipulae lanceolatae, paulo-reflexae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati : pedunculis erectis, geniculatis, folio longioribus.

Calyx ovato-pentagonus, laciniis lanceolatis.

Corollæ petala saturate flava, emarginata.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Germen globofo-fulcatum, tomentosum. Styli 13-15: stigmata globosa.

Fructus calyce multo maior, globofo-truncatus: capsulis trispermis.

Habitat in India. V. V. in horto R. P. Floret mensibus sept. & oct. ☉

73. SIDA ABUTILON *Linnaei.*

S. foliis subrotundo-cordatis indivisis: pedunculis folio brevioribus: capsulis multilocularibus: corniculis bifidis. *Linnaei spec. pl. n.º. 17.*

Alcea indica abutilon dicta, pericarpio membranaceo orbiculari compresso; vertice corniculis extus coronato, intus decem aut duodecim loculamentis diviso. *Pluk. Alm. 17.*

Althea Theophrasti flore luteo. *C. B. Pinax 316.*

Abutilon Theophrasti flore luteo, quibusdam abutilon. *J. B. Hist. 2, pag. 958;*

Abutilon Dodoney. *Pempt. 656, Tournefort inst. 99.*

Abutilon foliis tomentosis, cordatis petiolatis siliquis bicornibus. *Hall. Helv. n.º. 1075, R.*

Abutilon Avicen. *Burman Zeyl. 1.*

Abutilon ordinaire. *Encyc. n.º. 21.*

Caulis tomentosus, ramosus, 4-pedalis.

Folia longe petiolata, petiolis pedunculo duplo aut triplo longioribus, molissima, tomentosa. Stipulae parvae.

Flores solitarii, ad latus ramuli, pedunculati; pedunculis geniculatis, erectis.

Calyx subtus hemisphaericus, supra quinquepartitus; laciniis carinatis, villosis, subrubris.

Corolla lutea, calyce paulo longior: petalis subrotundo-emarginatis.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Germen globofo-fulcatum, tomentosum: styli subquindecim: stigmata capitata.

Fructus calyce multo maior, niger, pilosus, magnus, subrotundus, supra planus: capsulis trispermis, birostratis.

Habitat in Indiis, Helvetia, Sibiria. Floret mensibus august. & septemb. V. V. in R. h. P. ☉.

Obs. Aliam plantam vidi apud D. de Jussieu, huic nostræ maxime affinem: Folia vero illi sunt dentata; acumen integrum, sublineare, acutum; ac undecim capsulae, quæ denticulos habent erectos, subulatos, longiores.

74. SIDA OBTUSA. *Vogel. (Tab. 9, f. 2).*

S. foliis subrotundo-cordatis sublobatis: pedunculis umbellatis: capsulis multilocularibus. *B. Chr. Vogel in cent. plant. rar. Trewii. fig. 89, colorat.*

Caulis angulatus, ramosus, erectus.

Folia subrotundo-cordata, sublobata, serrata, obtusa, venosa, villosa, petiolata: petiolis angulatis, folio dimidio brevioribus, dependentibus. Stipulae laterales, magnæ, lineari-lanceolatae, acuminatae, patentes.

Flores umbellati: pedunculus communis solitarius, lateralis, petiolo longior; partiales breves, uniflori: umbella subquinque florum.

Calyx angulatus, femiquinquefidus.

Corollæ petala sulfurea, patentia, subrotundo-præmorfa.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Germen orbiculatum: stigmata capitata.

Fructus calyce multo maior, subrotundus, hirtus: capsulis triquetris, compressis, retrorsum acuminatis, trispermis.

Habitat *Vivis coloribus depictam vidi in Trewii Centuria supra citata.*

SECTIO TERTIA.

CAPSULÆ NUMERO INCERTÆ. SEMINA NUMERO INCERTA.

75. *SIDA PERSICA Burmanni.* (Tab. 4, f. 1).

S. Foliis inferioribus petiolatis cordatis acuminatis: superioribus sessilibus lanceolatis dentatis: pedunculis solitariis unifloris.

Abutilon. Garzin herb.

Rami stricti, teretes, glabri.

Folia inferiora petiolata, magna, cordata, acuminata, glabra, lucida, profunde dentata: superiora subsessilia, tomentosa, lanceolata, denticulata ad basim, apice integerrima. Stipulæ setaceæ.

Flores axillares, solitarii, longe pedunculati: terminales, bini.

Calyx pilosus.

Corolla lutea: petalis orbiculatis, crenatis.

Fructus intra calycem, ipsoque maior: capsulis plurimis, muticis. . . .

Habitat in Persia. V. figuratam in flora indica Nicolai Burmanni, qui nihil dixit de seminum numero, contentorum in unaquaque capsula.

Obs. In descriptione dixit Cl. auctor folia superiora sessilia; & in figura quam ipse dedit, video subsessilia: quare quum hoc ultimum observetur in aliq. ibus speciebus: in nulla vero folia vederim sessilia; expressionem subsessilia præ tuli.

76. *SIDA TRUNCATA.* (Tab. 6, f. 7).

S. Foliis subovatis dentatis rugoso-tomentosis apice truncatis.

Caulis tomentosus, bipedalis, ramosus.

Folia cordata, parva, petiolata: petiolis longitudine pedunculorum. Stipulæ subulatae, villosæ, erectæ.

Flores axillares, solitarii.

Calyx subrotundo-pentagonus.

Corollæ petala sulfurea: calyce longiora, subrotunda.

Antheræ & stamina ut in congeneribus.

Germen ovatum, novem sulcatum: styli novem, rubri: stigmata capitata.

Fructus.

Habitat in Insula S. Dominici. Floruit mense oct. 1734, sed infructuosus. V. V. in

R. h. P. ☉

77. SIDA ARBOREA *Linnaei filii.*

S. Foliis cordatis ovatis acuminatis crenatis quinque nervis mollissime tomentosis : pedunculis axillaribus unifloris. *Lin. in suppl. p. 307.*

Abutilon en arbre. *Encyc. n°. 18.*

Arbor orgialis.

Stipulae subulatae.

Flos magnus, Hibisci, albus.

Fructus ex capsulis quinque....

Habitat in Africa. H

Nullibi hanc plantam videre potui, ideoque in tabulis desideratur.

78. SIDA PERUVIANA. *Juss. (Tab. 7, f. 8).*

S. Foliis subrotundo-cordatis acutis crenatis tomentosis : pedunculis axillaribus unifloris longis : floribus maximis : stipulis lanceolatis ciliatis patulis.

Abutilon du Perou. *Encyc. n°. 19.*

Frutex quatuor pedum, ramulis villosis.

Folia & stipulae ut supra.

Flores axillares, solitarii, pedunculati : pedunculis petiolo paulo longioribus, annulatis.

Calyx magnus basi plano-concavus, laciniis lanceolatis.

Corolla fidarum omnium maxima, albicans, petalis integris, subrotundis, venosis.

Stamina & antherae ut in congeneribus.

Germen globosum, villosum. Styli tredecim : stygmata capitata.

Fructus....

Habitat in Peru. Floret mense septemb. V. V. in R. h. P. fructibus destitutam. H

Obs. Facies est Sidæ Arboreæ juxta Lin. filii sententiam, qui eam vidit in dicto horto : at capsularum numero omnino diversa videtur.

79. SIDA REFLEXA. *Jussieu. (Tab. 7, f. 7).*

S. Foliis subrotundo-cordatis acutis tomentosis obsolete crenatis : corollis magnis reflexis coccineis.

Abutilon à petales recourbés. *Encyc. n°. 20.*

Frutex quatuor aut quinque pedum, cuius ramuli, petiolique villosi.

Folia mollissima, magna, subtus albicantia, longe petiolata. Stipulae reflexae, amplexantes petiolos.

Flores solitarii, axillares, deflexi (an postea erecti?) pedunculati, pedunculis annulatis, ad quorum latera rami axillares.

Calyx ovato-oblongus : laciniis lanceolatis, acutis.

Corolla saturate coccinea, ex petalis ad basim macula fusca notatis, supra latioribus, crenatis, omnibus omnino reflexis.

Stamina & antherae ut in congeneribus.

Germen ovato-sulcatum : styli quamproxime 12.

Fructus.....

Habitat Floret mense octobris. H

Anno proxime elapso haud floruit hic frutex : ramulum vero floribus ornatum vidi in herbario D. de Jussieu, qui & iconem conservat. Notandum tamen est, tubum, qui longissimus est in hac specie, ita depictum ibi esse, ut superficies eius extima, nedum a: ex, staminibus & antheris scateant, quod improprium est, sedarumque natura contrarium. Ut autem huius veritatis certior fierem, flores siccos attente examinavi, in quorum tubis nulla staminum vestigia reperi, sed omnia insisterant apici.

80. SIDA BIFLORA. (Tab. 9, f. 1).

S. Foliis cordatis magnis crenatis tomentosis, acumine producto; inferioribus oblongis tricupidatis: floribus geminis axillaribus.

Caulis fruticosus, teres, tomentosus, ramosus.

Folia longe petiolata. Stipulae lanceolatae, erecto-patulae.

Flores gemini, axillares, pedunculati; pedunculis petiolo aequalibus, geniculatis.

Calyx ovatus, magnus, laciniis lanceolatis.

Corollae petala magna, lutea, patentia, emarginata.

Stamina numerosa, in extremitate tubi, qui est fere petalorum longitudinis.

Styli numerosi.

Fructus

Habitat V. S. apud D. de Jussieu, ubi asservatur unicum exemplar.

81. SIDA AMERICANA Linnæi.

S. Foliis cordatis oblongis indivisis; capsulis multilocularibus longitudine calycis; loculis lanceolatis. Linn. spec. plant. n° 16.

Abutilon d'Amerique Encyc. n° 22.

Folia duplo longiora quam lata, valde tomentosa, serrata, petiolis duplo longiora.

Flores pedunculati; pedunculis folio brevioribus.

Calyx tomentosus.

Capsulae magnitudine S. Abutili 12-loculares, tomentosae: loculamentis definitibus in acumen lanceolatum, longitudine ipsius capsulae, minime ad futuram anteriorem excisis.

Habitat in Jamaica.

Obs. Nullibi hanc speciem nec vivam nec siccam vidi; quare in tabulis desideratur. Descriptionem tamen sumpsit ex loco citato Linnæi.

82. SIDA BRASILIENSIS.

S. Caule tomentoso: foliis subcordatis ovato-acutis crenatis: crenulis acuminatis: floribus numerosis parvis, breviter pedunculatis.

Caulis teres, tomentosus, ramosus.

Folia longe petiolata, subcordata, tomentosa. Stipulae subulatae, erectae, flore longiores.

Flores in ramulis axillaribus, numerosi, parvi: flosculi breviter pedunculati; pedunculis subgeniculatis, tomentosis.

Calyx pentagono-acuminatus, tomentosus.

Habitat in Brasilia : observata à D. Commerfonio. V. S. apud D. Thouin.

Quum opusculum hoc esset prelo commissum, & tabula excisa, plantam vidi : hac ergo de causa huius figura in istis desideratur ; malui tamen hic eam describere, quam silentio premere, quamquam fructificationis partibus orbatam vidissem : sperans aliquando, quæ hic desunt, me invenire posse atque botanicis communicare ; à quibus peto vicissim ut quas ipsi sidas novas aut nondum editas viderint aut possideant, velint in scientiæ profectum vel ad tempus communicare ; quibus & grates agam dignissimas, & auctorum laudem ac nomina suo loco & tempore prædicabo.

Præter species huc usque descriptas, permulta supersunt, quarum nec fructus vidi unquam, neque flores. Duæ coluntur in R. h. P. harum altera ad Retusam accedit, ad Hirtam altera. In herbariis præterea D. D. de Jussieu & Thouin, plusquam decem vidi, capsulis, & floribus orbatas : silentio tandem prætermisi eas omnes, quæ reperiuntur apud quosdam auctores, qui ne vel earum corticem, ut ita dicam, attingere.

P A R S A L T E R A.

STIRPES COMPLECTENS SIDIS AFFINES, FRUCTU TAMEN AB EISDEM
DIFFERENTES ANODAM SCILICET, PALAUAM, ET TRIGUERAM

§ I. ANODÆ CHARACTER PROPRIUS.

Calyx simplex, femiquinquefidus, laciniis acutis, fructu maturo patentissimis, auctis, persistentibus.

Stamina, filamenta plurima monadelphæ in extremitate dumtaxat tubi.

Fructus, capsula unica subtus hemisphærica, supra stellato plana, multilocularis, loculis monospermis.

Difert à sida capsula unica multiloculari, loculis monospermis.

83. ANODA HASTATA. (Tab. 11, f. 2).

α. A. Foliis cordatis angulatis, superioribus elongatis hastatis, pedunculis longissimis unifloris axillaribus.

β. A. Caule atro-purpureo decumbenti, foliis vix cordatis, latis 5-7 angulatis inæqualiter crenatis.

γ. A. Foliis cordatis, inferioribus quinquelobatis acutis, lobo medio obtuso, floribus albis, fructu decaspermis.

Sida foliis angulatis : inferioribus cordatis, superioribus panduriformibus, capsulis multilocularibus. Linn. spec. plant. n°. 21.

Sida foliis inferioribus cordato-angulatis superioribus hastatis, petalis integerrimis. Roy. Lugd. 349.

Abutilon du Mexique. *Encyc. n°.* 31.

S. Cristata, & S. Hastata. *R. h. P.*

Caulis angulatus, atro-ruber; pilis aliquot vestitus, ramosus, bipedalis.

Folia petiolata, petiolis maiora, atro-virentia. Stipulae subulatae, arcuato-erectae, ciliatae.

Flores solitarii axillares; pedunculis erectis, folio maioribus.

Calyx initio subglobosus, postea laciniis acutis, in stellam apertis, apice acutissimis.

Corolla purpurascens in varietatibus α , β , alba in κ , patens.

Stamina numerosa.

Germen globosum: stylus 10-16 fidus: stigmata capitata, transparentia.

Fructus calyce minor: capsula superne ciliata, in tot rostra horizontalia terminata, quot sunt loculamenta.

Habitat in Mexico & in Lima humidis, ubi eam observavit D. Dombey. Floret Lima mensibus maio & septembri, hic in Europa mense aug. sept. ☉

Primam & secundam vidi vivas in R. h. P. tertiam siccam apud D. de Jussieu, cultam olim in dicto horto, quam sistit figura supra citata.

Obs. An planta α , β , κ , diversa sint species, an vero unius eiusdemque varietates, affirmare non audeo. Facies est omnibus fere eadem: omnibus sunt folia hastata, plura tamen & longiora in prima quam in tertia: in secunda perpauca: fructus in prima variat decem, aut sexdecim seminibus: in secunda sexdecim semper reperi: decem in tertia: huius folia inferiora apice sunt obtuso-emarginata: secunda vero, quae cristata appellatur in R. h. P. latiora, angulata, breviora.

84. ANODA TRILOBA. (Tab. 10, f. 3).

A. Foliis inferioribus cordatis subangulatis crenatis; superioribus, trilobatis, lobo medio lanceolato longiori, reliquis inaequalibus: floribus solitariis axillaribus longissime pedunculatis.

Caulis durus, erectus, subscaber, angulatus, bipedalis.

Folia longe petiolata, alterna, pilosa, crenato-dentata. Stipulae lineares, oblongae, carnosae, ciliatae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati; pedunculis folio duplo longioribus, pilosissimis.

Calyx villosissimus, reliqua ut in *Anoda Hastata*.

Petala quinque purpurea, nervosa, quasi in tubum erecta, pilis albis ad ungues ciliata.

Stamina numerosa, in extremitate tubi: antherae reniformes.

Germen subrotundo-planum: stylus simplex, multifidus: stigmata (15-25) subrotunda.

Fructus calyce minor: capsula superne ciliata, in 15-25 rostra horizontalia terminata.

Habitat in Mexico: colitur Hispali in Hispania. Vidi siccam, inde missam ab amico meo D. Candido Maria de Trigueros. ♂

85. ANODA DILLENIANA. (Tab. 11, f. 1).

A. Foliis triangularibus; inferioribus lato-crenatis, superioribus obsolete crenatis, longe petiolatis; pedunculis axillaribus unifloris longissimis.

Abutilon lavateræ flore, fructu cristato. *Dill. Elth.* 3, tab. 2, f. 2.

Tota planta pilosa.

Caulis teres, bipedalis, ramosus.

Folia petiolata, petiolis sensim brevioribus, triangularia, apice acuta, basi obtusa, utrimque crenata. Stipulæ lanceolatæ, lineares, arcuato-erectæ.

Flores solitarii axillares pedunculati; pedunculis erectis, unifloris, folio longioribus,

Calyx ut in præcedenti,

Corolla violaceo-purpurea, magna, patentissima.

Capfula ut in præcedenti at magis cristata. Semina 16.

Habitat in Mexico V. S. omnino eamd. m ac Dillenii, apud D. de Jussieu. ☉

Obs. *Hæc planta toto calo distat ab omnibus quas numero primo descripsi, atque speciem diversam constituit; quamquam enim fructu convenient omnes, utpote charactere generico & essentiali; facies tamen diversa est singulis, & folia in hac ultima longe recedunt a priorum figura. Hæc ergo de causa a Linnæi opinione recedo, qui ex omnibus unicam efformavit speciem.*

§ II. PALAUÆ CHARACTER PROPRIUS.

Calyx simplex, femiquinquefidus, persistens, sæpe angulatus.

Stylus unicus, multifidus.

Stamina monadelphæ in extremitate tubi dumtaxat.

Fructus sphaerico-conicus: capsulæ plures, monospermæ, non dehiscentes, receptaculo centrali conico glomeratim impositæ,

86. PALAUA MALVIFOLIA. (Tab. 11, f. 4).

P. Caulibus declinatis ramosissimis: foliis cordatis obtuse & profunde crenatis aut lobatis glabris: pedunculis axillaribus unifloris, petiolo longioribus.

Caules rubri, scabriusculi, ramosissimi, declinati, vix palmares.

Folia sublobata, glabra, petiolata, alterna, petiolis ipsorum longitudinem fere merientibus. Stipulæ parvæ, nigricantes, lanceolatæ, hispida.

Flores longe pedunculati, pedunculis unifloris, rubris, folio brevioribus.

Calyx angulatus, subtrus planus, femiquinquefidus, persistens, laciniis lanceolatis.

Corolla rosea, patens; ex petalis quinque calyci æqualibus, subrotundis, emarginatis, basi tubi staminum insertis.

Stamina ut in fidis.

Germen globosum: stylus brevis, superne multifidus, ruber: stigmata capitata, 11-17.

Fructus vix calyce maior: seminibus receptaculo hemisphaerico affixis, subrotundo angulatis, insculptis,

Habitat

Habitat in Limæ arenosis, ubi eam primus observavit D. Dombey. Floret mense iulio. V. V. in R. h. P. florentem mensibus iulio, augusto atque septembri. ☉

87. PALAUA MOSCHATA. (Tab. 11, f. 5).

P. Foliis cordatis ovato-crenatis tomentosis: stipulis lanceolatis parvis subnigris: floribus axillaribus unifloris longissime pedunculatis.

Sida moschata foliis cordato-ovatis, sublobato-crenatis, utrimque tomentosis, subtus albicantibus; stipulis lanceolatis, parvis, subnigris. *Dombey herb.*

Tota planta tomentosa est, odorem moschi redolens: radix longe fibrosa.

Caulis erectus, ramosus, bipedalis.

Folia parce petiolata, subrugosa, cordato-ovata, sublobata, aut obtuse & lato-crenata, alterna. Stipulae lanceolatae, parvae, subnigrae.

Flores solitarii, axillares, pedunculati; pedunculis geniculatis, folio longioribus.

Calyx pyramidato-pentagonus, angulis compressis, semiquinquefidus.

Corollae petala quinque, magna, flavo-purpurascencia, subrotunda.

Fructus intra calycem, ex pluribus seminibus reniformibus, receptaculo conico affixis.

Habitat in arenosis circa Limam. Ubi eam primus observavit D. Dombey. Floret mense septembri. ☉ V. S. apud D. de Jussieu.

§ III. TRIGUERA. (1).

88. TRIGUERA ACERIFOLIA. (Tab. 11, ultima divis.)

T. Foliis petiolatis inferioribus cordatis, superioribus palmatis incis; summis trifidis aut lanceolatis; canle spica laxa terminato; pedunculis unifloris.

Pentapetes herbacea erecta, foliis brevi hirsutie scabris, inferioribus cordatis, mediis angulosis, superioribus palmatis incis, summis trifidis, vel etiam lanceolatis, integerrimis. *Commerfonii herb. & fig. in hist. nat. Insulae Franciae manu sc.*

Caulis teres, ramosus, pilosus, bipedalis; spica laxa, longa terminatus.

Folia alterna, longe petiolata, petiolis longiora, scabra, dentata, infima indivisa, cordata, subrotundo-acuta, parva; reliqua palmato-multifida. Stipulae lineares, longae, ciliatae, patulae.

Flores spicati & axillares: flosculi longe pedunculati, pedunculis villosis, ad bracteam axillaribus.

Calyx simplex, ovato-oblongus, subquinquefidus, persistens: laciniis lanceolato-acutis, subhispidis.

Corolla alba, patentissima: petala quinque, tubo staminum affixa, ovato-oblonga, venosa, altera basis parte auriculata.

Stamina numerosa, nedum in tubi apice, verum etiam in huius extrema superficie (ut in *Hibiscis*).

Germen cylindrico-acuminatum: stylus filiformis, supra quinquefidus: stigmata capitata, villosa.

(1) In honorem D. Candidi Mariae de Trigueros, hispalensis botanici atque poetæ, viri varia eruditione perpoliti, qui plurimas novas species diversorum generum detexit in Bortica, necnon & genus novum, cuius descriptionem & figuram quamprimum dabo.

Fructus intra calycem, ipsoque paulo longior: capsula unica, ovato-acuminata, subpentagona; quinquelocularis, quinquevalvis, valvulis dehiscendo ciliatis. Semina 5 aut 6 in singulis loculamentis, parva, nigra, subrotunda. Habitat in Insula Bourbon. ubi eam observavit Commerson, qui & iconem dedit nondum vulgatam: asservatur apud D. de Jussieu, ubi eam vidi. Floret mense octobri, V. V. in R. h. P. ☉

Obs. Fructus est omnino Hibisci, at calyx simplex: hæcque planta tantum distat a Pentapete, ut non nisi errore, aut ad tempus dictum nomen, quemadmodum & pentapetes nova impositum esse putem. Qui vero Linnaeanæ doctrinæ nomen ita dederit, ut ne latum quidem unguem ab eius dogmatibus audeat recedere, poterit hanc plantam inter fidas collocare, reluctante fructu, quemadmodum, Cl. Linn. hibiscum malvaviscum, hibiscis adscripsit. Ego vero novum genus constituere existimo; & calycem in Monadelphis insufficientem reputo ad genera distinguenda.

FINIS.

Nous avons examiné par ordre de l'Académie, une Dissertation latine & botanique, sur le genre appelé *Sida* de la famille des mauves & sur deux genres nouveaux, voisins du *Sida*, présentée par M. l'abbé Cavanilles.

La mauve & les genres qui lui sont analogues ont les filets de leurs étamines, réunis en un tube, au bas duquel sont attachés les pétales. Leur calice est tantôt double ou entouré à sa base de quelques écailles, tantôt & plus rarement simple. Leur pistil est surmonté de plusieurs styles, rarement réunis par le bas & terminés chacun par un stigmate. Le fruit est composé de plusieurs capsules uniloculaires, assez ordinairement disposées en anneau ou couronne, quelquefois entassées irrégulièrement, quelquefois aussi réunies en une seule capsule à plusieurs loges. La tige est herbacée ou ligneuse; les rameaux sont alternes; les feuilles sont alternes, & accompagnées de deux stipules à leur base. Ces genres sont rapportés par Tournefort dans la classe des monopétales régulières, par Linnée dans sa monadelphie, par les auteurs de méthodes naturelles dans la famille des *mauves* ou *malvacées*.

Le *sida* de Linnée, désigné antérieurement par Tournefort sous le nom d'*Abutilon*, se distingue des autres genres de cette famille, principalement par son calice simple. Linnée, en adoptant le caractère distinctif, a décrit sous ce genre 21 espèces dans la treizième édition de son *Systema plantarum*. On en retrouve 27 dans la quatorzième édition, publiée après sa mort. M. de Lamarck en donne 32 dans le premier volume de Botanique de la nouvelle Encyclopédie; il n'avoit point connoissance des espèces contenues dans les herbiers de Commerçon ou dans quelques autres herbiers, ni de celles qui ont été envoyées depuis par M. Dombey, & par d'autres voyageurs.

M. Cavanilles, qui a eu la facilité de parcourir ces différents herbiers, & qui a cultivé lui-même la plupart des espèces vivantes au Jardin du Roi, s'est proposé de les décrire toutes dans une Dissertation particulière, & il en a porté le nombre jusqu'à 82, sans compter les variétés remarquables qui n'ont pas été omises. Chaque espèce y est désignée par un nom adjectif ou triviale à la manière de Linnée, suivie d'une phrase descriptive, des citations des auteurs, & d'une description détaillée. Ces articles sont terminés par l'indication du lieu natal de la plante, de sa durée, de l'herbier dans lequel elle existe, du voyageur qui, le premier, l'a fait connoître, & par une critique raisonnée des diverses opinions sur la dénomination de ces plantes.

Linnée avoit subdivisé ce genre en deux sections, d'après le nombre des capsules qui composent le fruit; & selon lui, dans la plupart des espèces, chacune de ses capsules ne contenoit qu'une semence. M. Adanson, l'un de nous, & d'autres après lui, ont observé que plusieurs espèces avoient trois semences dans chaque capsule. Ce caractère du nombre des semences a été préféré par M. Cavanilles pour ses premières divisions, & il a été fortifié dans son sentiment par une conformité entre ce nombre & la forme de la corolle.

Les capsules monospermes, suivant son observation, sont annoncées presque toujours par une corolle, dont les pétales ont à leur extrémité un prolongement latéral. Les corolles à pétales régulières indiquent assez généralement des capsules trispermes. Chacune de ces deux sections principales est subdivisée par le nombre des capsules & par la forme allongée ou arrondie des feuilles. Une troisième section réunit les espèces dont on n'a pas le fruit & dont on ne connoît dès-lors ni le nombre des semences, ni celui des capsules.

Toutes ces espèces ont le caractère commun au *Sida*, qui consiste, suivant M. Cavanilles, non-seulement dans un calyce simple, mais encore 1° dans un fruit composé de plusieurs capsules uniloculaires, disposées circulairement; 2° dans un tube chargé d'étamines à son extrémité, & non à sa surface extérieure; 3° dans un peduncule noueux ou articulé. Cette détermination a obligé l'auteur de séparer de ce genre le *Sida cristata*. Lin. qui, avec deux autres espèces congeneres, forme un genre particulier sous le nom d'*Anoda*, caractérisé par un fruit qui est une seule capsule à plusieurs loges. Deux autres plantes nouvelles, envoyées par M. Dombey sous le nom de *Sida*, parcequ'elles ont un calyce monophylle, different essentiellement de ce genre, ainsi que de l'*Anoda*, par un fruit composé de plusieurs semences ou capsules monospermes, entassées irrégulièrement sur un placenta commun & centrale. Ce caractère a suffi pour former un nouveau genre sous le nom de *Palaua* qui differe du *Malope*, autre genre de la même famille, par son calyce simple non entouré d'écaillés.

Cette énumération de genres & d'espèces est précédée par une Introduction dans laquelle l'auteur expose l'objet & le motif de sa Dissertation, ainsi que les observations générales faites sur l'ensemble des espèces. Il a placé à la fin l'explication de 13 planches gravées qui terminent l'ouvrage, & dans lesquelles sont figurées la plupart des espèces décrites.

Ce travail qui a exigé beaucoup de recherches & un examen détaillé des caractères spécifiques, nous paroît en général bien fait, propre à donner des notions plus exactes sur un des genres les plus étendus du regne végétal. Quelques espèces, déterminées sur des individus secs pris dans les herbiers, n'ont pas de signes distinctifs suffisants; & leur examen sur des individus vivants, donnera peut-être des notions plus précises. Nous engageons M. Cavanilles à continuer les observations sur ce genre, & nous croyons que l'ouvrage dont nous présentons l'analyse, qui donne une idée très-avantageuse de son auteur, mérite d'être approuvé par l'Académie, & imprimé sous son privilège.

Au Louvre, ce 13 avril 1785. Signé ADANSON, A. L. DE JUSSIEU.

JE certifie le présent Extrait conforme à son original, & au jugement de l'Académie. A Paris ce vingt-quatre avril mil sept cent quatre-vingt-cinq.
Signé, le Marquis DE CONDORCET.

TABULARUM EXPLICATIO

In qua litteræ m. n. denotant plantam, fructus, aut illius partem; esse magnitudinis naturalis: $\frac{1}{3}$ m. n., tertiam partem eiusdem magnitudinis; $\frac{1}{2}$, dimidiam, etc.

Numeri initiales figurarum numeros designant; qui vero in fine reperiuntur, numeros Dissertationi respondentes.

TABULA I.

1. Pars fidæ morifoliæ m. n.	7
2. Pars S. repentis m. n.	4
3. Pars S. veronicæfoliæ m. n.	3
4. Sida pusilla absque radicibus m. n.	1
5. Pars S. javensis m. n.	13
6. Pars S. multicaulis m. n.	12
7. Pars S. capillaris m. n.	11
8. Pars S. pilosæ m. n.	10
9. Ramulus S. spinosæ m. n.	16
10. Pars S. pyramidatæ m. n. at folia $\frac{1}{2}$ m. n.	15
11. Pars S. trilobæ m. n.	14
12. Pars S. verticillatæ m. n.	19
13. Pars S. alnifoliæ m. n.	18

a Capsula birostrata. *b* Altera vix rostrata. *c* Calyx quinque capsulas includens. *d* Idem corollam & genitalia fovens. *e* Corollæ figura, qualem observavi in vivis monospermis. *f* Germen & stylus quinquefidus ut in fida spinosa.

II.

1. Pars S. linifoliæ m. n.	23
2. Pars S. angustifoliæ m. n.	24
3. Pars S. acutæ m. n.	25
4. Pars S. ulmifoliæ m. n.	26
5. Pars S. jamaicensis m. n.	31
6. Pars S. glomeratæ m. n. quamquam aliquando folia sint duplo maiora.	32
7. Pars S. urentis m. n.	27
8. Pars S. glutinosæ m. n. folia inferiora sunt paulo maiora.	28

b Calyx corollam & genitalia includens. *c* Tubus staminibus liberis terminatus. *d* Germen cum quinque stylis. *e* Corolla. *f* Fructus a calyce separatus. *g h i* Capsulæ, quarum ultima mutica.

III.

1. Pars S. micantis m. n.	37
---------------------------	----

2. Pars S. cordifoliæ m. n. Sæpe sæpius observantur folia triplo & quadruplo maiora, tum etiam angulata.	35
3. Pars S. multifloræ m. n.	34
4. Pars S. retusæ m. n. Aliquando duplo maiora folia vidi atque latiora.	33
5. Pars S. palmatæ m. n. Folia inferiora sunt quadruplo maiora.	40
6. Pars S. rotundifoliæ m. n.	39
7. Pars S. maculatæ m. n.	38
8. Pars S. albæ m. n.	45
9. Pars S. ciliaris m. n.	43
10. Pars S. stipulatæ m. n.	46
11. Pars S. planicaulis m. n.	50
12. Pars S. rhombifoliæ m. n. Folia quandoque sunt duplo latiora & maiora.	47

a Capsula fidæ ciliaris muricata. *b* Capsula birostrata. *c* Tubus. *d* Germen cum novem stylis ut in fida alba.

IV.

1. Pars S. persicæ, ut in Burman.	75
2. S. multifida m. n. at ramulorum longitudine naturali multata.	53

a Fructus superne spectatus. *b* Pelicula subrotundo-concava inter calycem & capsulas, in cuius centro est columnæ pars. *c* Fructus lateraliter visus. *d* Capsula semen includens, sic visa ut eiusdem & alarum pateat magnitudo. *e* Eadem aliter visa, ut alæ conspiciantur. *f* Capsula semine destituta. Omnia m. n.

3. Pars S. occidentalis m. n.	52
-------------------------------	----

o Huius fructus. *p* Capsula clausa. *q* Eadem aperta, ut semen & plumulla aut caliptra videatur. (Hæc omnia m. n. paulo minora.)

r Germen cum stylis. *s* Tubus staminibus liberis terminatus. *t* Petalum. (Hæc omnia m. n.)

TABULA V.

1. Pars fidæ triquetrae m. n. 54
2. Pars S. periplocifoliae m. n. 55
3. ramulus S. excelsioris m. n. Folia dantur triplo maiora. 57

d Huius arboris fructus parte superiori spectatus. *e* Eiusdem capsula aperta cum seminibus. *f* Eadem dehiscens. *g* Semen. (Omnia m. n.)

4. Pars fidæ stellatae m. n. at folia inferiora sunt triplo maiora. 56

a Huius corolla. *b* Calyx clausus. *c* Tubus per cuius medium transeunt styli quinque.

VI.

1. Pars S. ramosae m. n. 58
2. Pars S. lignosae $\frac{1}{2}$ m. n. 59
3. Pars S. umbellatae m. n. 60
4. Pars S. sonneratae m. n. 62
5. Pars S. tricuspidatae m. n. Folia inferiora sunt duplo maiora. 64

e Tubus staminibus liberis terminatus, per cuius medium transeunt styli novem. *f* Fructus villosus, ex capsulis novem compositus. *g* Germen cum novem stylis. *h* Corolla expansa. (Omnia m. n.)

6. Sida terminalis m. n. 63

a Huius fructus calyci insistent. *b* Capsula clausa. *c* Eadem aperta cum trium seminum insertione. *d* Semen. (Omnia m. n.)

7. Pars S. truncatae m. n. 76

VII.

1. Ramulus S. crispae m. n. at folia inferiora sunt duplo maiora. 65
2. Pars S. asiaticae vix $\frac{1}{2}$ m. n. 66
3. Pars S. exstipularis $\frac{1}{2}$ m. n. at folia inferiora sunt quadruplo maiora. 67
4. Pars S. planiflorae $\frac{1}{2}$ m. n. at folia reliqua & peduncula sunt triplo maiora. 68
5. Pars S. hirtae $\frac{1}{2}$ m. n. 70

a Semen. *b* Capsula cum tribus seminibus. *c* Fructus integer. *d* Tubus staminibus terminatus. *e* Capsula dehiscens, bicornis.

6. Ramulus S. pubescentis $\frac{1}{2}$ m. n. 71
7. Pars S. reflexae $\frac{1}{2}$ m. n. at folia inferiora sunt triplo maiora. 79
8. Pars S. peruviana $\frac{1}{2}$ m. n. at reliqua folia sunt triplo maiora. 78
9. Pars S. populifoliae $\frac{1}{2}$ m. n. at folia duplo maiora, & inferiora magis oblonga. 69
10. Pars S. indicae m. n. folia dantur duplo maiora. 72

VIII.

1. Ramus S. spicatae ut in Plumierio. 51
2. Pars S. calycinæ m. n. 9

a Fructus integer. *b* Capsula. *c* Semen. *d* Calyx expansus.

3. Sida caulescens m. n. 48

IX.

1. Pars S. biflorae $\frac{1}{2}$ m. n. 80
2. Pars S. obtusae $\frac{1}{2}$ m. n. 74

a Flos integer postice visus. *b* Tubus cum staminibus. *c* Germen cum stylis. *d* Fructus integer. *e* Capsula cum tribus seminibus. *f* Semen.

3. Sida hederæfolia ut in Plumerio. 5

g Capsula birostrata. *h* Fructus integer.

X.

1. Pars S. frutescentis m. n. 17

a Calyx clausus. *b* Corolla. *c* Germen cum quinque stylis. *d* Tubus staminibus terminatus. *e* Fructus integer ex quinque capsulis. *f* Capsula.

2. Pars S. bourbonicae, qualem dedit Commerfon. 8
3. Pars Anodæ trilobae m. n. 84

XI.

1. Pars anodæ Dillenii, paulo minor m. n. at folia inferiora sunt maiora. 85

a Huius corolla. *b* Calyx clausus. *d* Fructus sectio horizontalis (*haec omnia vix $\frac{1}{2}$ m. n.*) *e* Valvula semen sustinens. *f* Eadem ipso orbata. *g* Semen (*haec omnia m. n.*)

2. Pars anodæ hastatæ flore albo m. n. 83

3. Pars sidæ bivalvis $\frac{1}{2}$ m. n. 20

o Huius calyx corollam & genitalia includens. *p* Idem fructum continens. *q* Fructus duabus valvulis multatus. *s* Hæ duæ valvulæ diverfarum capsularum modo quo dehiscunt. *r* Capsula. *t* Valvula unica. *u* Semen. (Hæc omnia m. n. paulo minora).

4. Pars palauæ malvifoliæ m. n. 86

n Germen cum stylo multifido. *m* Fructus intra calycem. *l* Corolla. *k* Calyx fructu orbatus. *k k* Idem corollam & genitalia fovens.

5. Pars Palauæ moschatæ m. n. at folia inferiora sunt fere duplo maiora. 87

h Calyx fructum continens. *i* Idem altera parte laceratus ut fructus conspiciatur situ & magnitudine naturali.

Quæ in ultima huius tabulæ divisione videntur *Triguera* fructificationem sistunt mag. fere n. I. Corolla. II calyx clausus. III Germen cum stylo quinquefido. IV Valvula intus visa cum seminibus & diaphragmate. V Eadem aliter spectata ut appareat diaphragma. VI. Fructus integer intra calycem. VII. Idem dehiscens.

XII. (omnia in hac tabula sunt m. n.)

1. Pars sidæ orientalis. 41

a Fructus intra calycem, *b* capsula, *c* semen.

2. Pars *S. microphylæ*. 44

d Fructus. *e* calyx.

3. Pars *S. capensis*. 49

4. *Sida* plumosa radicibus destituta. 2

f Calyx fructum continens. *g* Plumulla. *h* Fructus superne spectatus. *i* Capsula. *k* Semen.

5. Pars *S. paniculatæ*. 29

l Fructus. *m* Capsula. *n* Semen.

XIII. (omnia m n.)

1. Pars *S. herbaceæ*. 36

a Calyx apertus, ut fructus appareat. *b* Capsula.

2. Pars *S. flavescentis*. 22

c Calyx fructum continens. *d* Idem apertus ut fructus conspiciatur. *e* Fructus ex quinque capsulis. *f* Capsula.

3. Pars *S. prostratæ*. 21

(Omnia ut præcedenti)

4. Pars *S. microspermæ*. 61

g Fructus. *k* Idem intra calycem. *h* Capsula. *i* Semen.

